Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

اهداء

خواربز گرته

د شاعر پسرلی

د

محمد جان (فنا)

PROPERTY OF PACKU 6185

دوهم اثر

مهتمم : قاسم «سوزان»
دچاپ شمېر : ۵۰۰
دچاپ نېټه : وری ۱۳۴۰

فهرست

شمېر	شعر	مخ
۱	پیل	۱
۲	عشق	۱
۳	کائنات	۲
٤	دتالندې کوکار	٤
٥	دپسرلی ناوې	٤
٦	بر پښنا	۷
۷	دتوتکی شور	۸
۸	نیالگی	۹
۹	دوریځ ژړا	۱۰
۱۰	خاخکی	۱۱
۱۱	دبودۍ ټال	۱۲
۱۲	دشپونکی شپېلی	۱۳
۱۳	د شقق سره خبرې	۱٤
۱٤	مېږی خه وایې	۱٥
۱٥	د هېواد پسرلی	۱٦
۱٦	اې پغمانه	۱۹
۱۷	بڼ	۲۱
۱۸	سرو	۲۳
۱۹	چمن وایی	۲۳
۲۰	دسحر نسیم ته	۲۳
۲۱	غوټی	۲٥
۲۲	اغزی	۲٦
۲۳	گل	۲۷
۲٤	دپسرلی گل	۲۸
۲٥	دبلبل نغمه	۳۰
۲٦	دفوارې ساز	۳۰
۲۷	باد	۳۰
۲۸	دتوتی سندرې	۳۱
۲۹	خانگه	۳۲
۳۰	دحباب خندا	۳۳
۳۱	شنه پانه	۳٤
۳۲	دسیند دخپو نغمې	۳٥
۳۳	زړی گلونه	۳٥
۳٤	خوږ انار	۳٦
۳٥	مڼې ته	۳۷
۳٦	سپین زر	۳۸
۳۷	کیمیا بوټی	۳۹
۳۸	دغنمو وږی	٤۰
۳۹	دمچمچی ناره	٤۱
٤۰	چینه	٤۲
٤۱	منگی	٤۳
٤۲	طبی نباتات	٤٤
٤۳	چرس	٤٤
٤٤	یووږی انگوریم	٤٥
٤٥	دام او دانه	٤٦
٤٦	بندی کوتره	٤۷
٤۷	داوریا زمزمه	٤۷
٤۸	واهم یوخیال	٤۸
٤۹	مېوه	٤۹
٥۰	دپښتونخوا غرونه	٤۹
٥۱	خاوره	٥۱
٥۲	تیږه	٥۱
٥۳	کوچی	٥۲
٥٤	آسمانی پېغله	٥۳
٥٥	اوربشې	٥٥
٥٦	سپین زیری مالیار	٥٦
٥۷	دشکو فې جشن	٥۸
٥۸	دارغوان مشعل	٥۹
٥۹	دور پښمو چنجی	٥۹
٦۰	دشبنم مرغلرې	٦۰
٦۱	مرگ او ژوند	٦۱
٦۲	دبزگر چیغه	٦۲
٦۳	خپشاوه	٦۲
٦٤	تمباکو خه وایی	٦۳
٦٥	غاټول	٦٤
٦٦	قفس	٦٥
٦۷	زرکې ته	٦٦
٦۸	گلچین شاعر	٦۷
٦۹	خزان	٦۷
۷۰	پای	٦۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښاغلی «مجروح» تقریظ

ښاغلی فنا.

ستاداشعار ومجموعه چه ماته دې را کړې وه ماوکتله، اوخوشعرونه چه دې ماولیدل خدای شته وه پرمې خوښ شو اوډېرخوند یې راکړ.

ستاپه بعض شعرونوکښې شعری لطافت اوادبی قوت له ورایه ښکاری تاچه دشعرونو دپاره کومې موضوع گانې ټاکلی اوکوم عنوانونه چه دې پیدا کړی دی داپخپله ستاپه ښه استعداد اوستاپه ښه قریحه دلالت کوی.

که ته خپل دادبی تکامل سیرته دوام ور کړی اوپه دې لارکښې خوقدمه نور مخکښې لاړشې دپښتو په شاعری کښې به یو ښه پیاوړی شاعرداعلاموپه فهرست کښې زیات شی؛ اودپښتودادب سنگرکښې به یوبل ښه سپاهی پیداشی اوهغه به ته یې!

ته فنایې مگر ډاډه اوسه شعر به دې دایم باقی وی که خدای کول.

سیدشمس الدین «مجروح»

د ښاغلی «الفت» تقریظ

دشاعرپسرلی دښاغلی فناصافی داشعارومجموعه ده چه په شاعرانه او ادبی. رنګ کښې ئی د اجتماعی ژوند نـاوړه خـواوې له انتقاد لاندې نیولی دی دا اشعار دمضمون او موضوع په لحاظ دطبیعت لهمظاهرو او بشری فطرت سره ډیر ارتباطلری.

دغه ځلمی شاعر یوازې له ګل او بلبل سره کارنلری دوطن له اغزوسره هم آشنا دی اودهیواد لهرکانی بوټی سرهمینه او علاقهلری دده دځینو اشعارو عنوانونه کهدغنمو و زی، ځانکه، شنه پاڼه تیبزه، خاوره ، اغزیمنګی، چینهاوداسې نورد نورو پهاشعارو کښې دغومره نهمومو .

فنا پهدغسی موضوعاتو کښې ډیر سه نکات اومطالب پیدا کړیدئاواشعار بې اصلاحی رنګ لری ، ژبه یې ساده او روانه ده اوپه شعری پیرایه کښې ځینیاجتماعی معایبوته ګوته نیسیمثلاً دپسرلی ګل پهخبرو راولیاوداپرې وایی:

چه غوټی و م له نسیمه شرمېدمه ✻ په شنو پاڼو کښې بلبل نه پټېدمه
دوز مې په تخنولو په خندا شوم ✻ د بلبل خوږو نغمو سره آشناشوم
. . . . . ✻ . . . . . .
کله ظلم ماله خپل بوټی جدا کړی ✻ پهبازارکښیمې پیسوباندې سوداکړی
لکه ښکلې ښکلې پېغلی چهخرڅیږم ✻ زما نسان نهیم لهننګهمړاوی کیږم

✡ ✡ ✡ ✡ ✡

همدا رنګه د تیبزې له سنګین عنوان لاندې چه ظاهراً شاعرانه عنوان نه معلومیږی خپل شعر پهشاعرانه رنګ داسې شروع کوی :

«دخو بانو دزړه تشبیه له ماسره کیږی ، دعدالت په تله کښې دکم او زیات مقیاس او معیار زهیم ، زمرد لعلاویاقوت زما نومونه دی، طلا اولاجورد زما په غیږکښې ځای لری ، د وطن دخپلواکی پهجګړه کښې د مجاهد ینو سنګرزهیم له مانه د عزم اوثبات کلك درس واخله، دهرې مانۍاو ودانی تهداب زه یم او ددنیالوړې مانۍ اوښکلې بنګلې په ماباندې ټینګې ولاړې دی»

له دغې لندې تبصرې نهښائی د ښاغلی فنا دشعر رنګ او ډ و ل څه نه څه معلوم شوی وی، زهدغهاشعاردقدروړبولم اوپهښه سترګهورته ګورم.

۳۸/۸/۱۲ ګل پاچا «الفت»

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښاغلی «بېنوا» تقریظ

دفنا پسرلی مې وکوت ، خو دادهغه فناپسرلی نه دی چه پسرلی یې د بقا خزان وی، بلکه‌له‌دې پسرلی څخه پخپله دبقابوی پورته کیږی .

زه د فنا شاعرانه جذ باتو ته په درنه سترګه ګورم، خصوصاً دده ساده او روان‌سبك دستایلو وړدی .

هیله ده چه‌دده داپسرلی به خزان ونه‌لری‌اوپرله‌پسې به رنګارنګ ګلونه دده‌دطبع‌په‌بڼ کې‌په‌غوړیدووی ،چه‌د ذوق دخاوندانودماغونه‌معطر کړی، اوداهغه وخت کیدای‌شی چه دی په خپله دښکلا په‌تماشوکی فناشی لکه چه‌پخپله‌وایی:

«فنا» شوی د ښکلا په تما شویم
ماجار کړی ستاله‌مخ‌نه‌دی‌هزار بڼ

۳۸/۷/۱۹ عبدالرؤف«بینوا»

★ ★

دښاغلی «ربښتین» تقریظ

دشاعر دپسرلی له ننداري څخه مې پوره خوند واخیست، ددې پسرلی غوټی ړومبی په حمد او ثنا او بیا دعشق په ستا ینه خو له پرانستې ده. په دې پسرلی کښې رنګار نګ ګلونه غوړیدلیدلی او هرراز وزمې پکښې چلېدلی دی.

په دی ګلونو کښې یو خوږ بوی پروت دی؛ چه دهر چا زړونه پرې تازه کیږی

په دی پسرلی کښې په مزه مزه دبلبل نغمې، دتوتیانو سندرې دسیند دڅپوشور د شپونکی دشپېلی سوزناکې چیغې اوریدل کیږی.

ددې پسرلی دسحر په نسیم مخ پټی غوټی غوړیږی، د دې پسرلی باد دخوارانو پیغامونه شته منوته رسوی:

دخوارانو پیغامونه را سره دی ★ رسوم ئی د بډای عشرت سرای ته

غرض داچه دشاعر په پسرلی کښې دژوندانه ډېر رازونه اوخوندونه شته دی.

لکه بوی چه دګل په پاڼه کښې پټ دی دغسې فنا هم په خپلو اشعارو کښې لحان نغښتی دی خودده دروانې اونازولې نرمې طبعې پلوشې پکښې غلی غلی ځلیږی.

داسې ښکاری چه فنادزړه په فتوه شعر وایی اودزړه دخا وندانو دپاره یې وایی نو ځکه په زړه کښې لارپیدا کوی زه پوره هیله لرم چه داځلمی شاعر به نورهم دشعر پسرلی ښایسته کاندی او دشعر دباغ وبڼ ګلانو ته به نوره تازګی هم وبښی.

۳۸/۱۰/۱۳ صدیق الله «ربښتین»

★ ★

د شاعر پسرلی

یا نوی گل

لکه څرنګه چه په ناغوړ پدلی غوټی کښې رنګ او بوی پټ دی همداسې په هر زړه کښې ډېرې نیمګړې آرزو ګانې او نیمه خوا ارمانونه شته .

او لکه څرنګه چه د وزمې په سحر د غوټی د مخ حجاب او پرده لکه د ښاپېریانو په قلمرو کښې د زړو طلسم په څېرمات او بېرته شی، همداسې د الهام د جذبې او د دردونو د سوزو ګدا ز په واسطه د شاعر د باطنی آرزوګانو او مفکورې له مخې پرده لېرې کیږی او د شعر په ژبه دده د آرزوګانو معما تفسیر پیږی وکړه ، دا غوټی خو څکه د مجهولو او مرموزو آرزو ګانو معما ده چه د یوه رنځور شاعر د درد مند او غمناك ژوند خزان کښې د آه او ا وسپلیو د نسیم په چلېد و د نوی ګل پشان غوړېدلی او د ځلمیتوب په تودو وینو او ښکو او به شوې ده .

دا نوی ګل معنوی ګل ذی . د دې ګل بلبل شاعر، باغ د شاعر زړه او مالیار د شاعر پاکې آرزوګانې دی .

که څه هم دا ګل ظاهری رنګ وبوی ا و د صورت سنګار نلری خود سیرت ښکلا او عطر پکښې شته .

د دې ګل تنکی پاڼه ظاهراً د ښکلو ناز کو بار خوګانو پشان رنګینه ده خو په باطن کښې د درد مند شاعر د زړې بڼې او د بېوزلو خوارانو دابتروڅېرو او د یتیمانو د څېړو لېلومخونو هنداره ده .

دا ګل کله کله د شرشم د ګلو پشان د بېوزلو تیارې خونې روڼې کوی یا د شهید د قبر سر ته دلاله د څراغ په څېر سوزی .

او کله کله دا ګلان د جنتی شانتې هېواد د وچو میرو او دښتو نود تورو خاورو په غېږ کښې، د لاجورد د تك شین آسمان دلاندې د زمردو په شنو شنو چمنونو کښې د سرو زرو د زړو وګلونو په رنګ یا د لعل او یا قوت د غا ټول پشان را شنه کېږی او د نا پوهی او بېکاری او یا د بېوسیلګی په تورتم کښې زمونږ د حیات په اوبو وده کوی .

هو! د دې نوی ګل معجزه خو داده چه که څه هم یو ګل دی خو ډېر رنګونه

لری، ددې گل درنگونولیدل اویا اودبوی اوعطرد کیفیت اوماهیت کشفول اوبویول ډېره باریکه نازولې قریحه اوحقیقی بصیرت غواړی اوکه نه ډېرممکن دی چه داگل لکه د وچو میرودمغیلان پشان ستر گو ته دا غزی په څېر ودرېږی .

د دې معنوی گل په هنداره کښې د شاعر د حقیقی هدف مقصد او مرام څېره اود افکارو خیالونو ، اندېښنو او تصوراتو تصویرله ورایه معلومېږی پردې گل باندې دپسرلی باران اوزلی، دخزان طوفانی بادونه اودژمی دو اورو یخنی څه اغېزه نشی کولای .

لکه چه د دې معنوی گل تازگی اوطراوت د ذوقو نو د سمسورتیا ، د افکارو د طراوت او د دماغونو د تازگی پورې تړلی دی .

یواځې او یواځې هغه وخت چه د زړو افکارو خزان پرې راشی او یاد مړاوو احساساتواومړوذوقونوساړه بادونه پرې ولگېږی نومړاوی اوبیاپاڼې پاڼې شی .

او دا هغه وخت دی چه د شاعر د رنگینو گلانو ځینې ډک د اشعارو دیوان د زمانې دگلچین لاس ته ولوېږی ، پاڼې پاڼې وشکېږی اولکه زړې وچې پاڼې د مړو ذوقونو دگلخن په انگارکښې وسوزېږی او لکه څرنگه چه د مادې او ژوند سرنوشت دې محو اوفنا شی .

هو! دا گل درنځورې ځوانی او د دردمند ځلمیتوب د پسرلی اوشاعرانه ژوند یونوی گل دی چه دپرېشانو افکارو په بڼ اودرنگینو خیالونو په گلشن کښې غوړېدلی دی اوپه همدې یوگل د شاعر د تخیل دنیا پسرلی شوی دی .

هو! دا پسرلی د شاعر پسرلی دی ، او د شاعر پسرلی ځانته یوه عجیبه دنیا لری له دې کبله چه د شاعرانو د تخیل او تفکر ډول سره توپیرلری نو پسرلی هم هر شاعر ته په مخصوص رنگ ځان ورښیی او هر شاعر پسرلی ته د خپل ذوق اوقریحې په ستر گه گوری .

دیوه شاعر د عشق اومینې په دنیا کښې هم د حسن گلشنونه ، د ښکلا چمنونه اودښایست گلزارونه شته .

د سرو شونډو غوټې چه د خندا په نسیم و غوړېږی ، د تورو ستر گو نرگس چه د بهار ی په خمار سره شی ، د جگو د نگونښتری قامتو نو د ناز رفتار چه قیامتونه او محشرونه را ولی د سپینې سینې په باغچه کښې چه انارگل نیسی ، په سورگلالی مخ باندې چه د تور خط سبزه را خېږی ، د ناز نازبو چه د شاعر دماغ معطروی اومستوی ، د پیکی اوخال دام ودانه چه

زړونه ښکاروی‌دا ټول دحسن‌ا وښکلاپه جهان کښې دشاعردعشق‌پسرلی‌تمثیلوی کله چه د مینې مستې پېغلې فرشتې په اوربل یا زلفو کښې زېړ گل و ټومبی نودمین شاعر د بخت اوطالع ستوری وځلېږی اود نا کامې مینې دبیلتانه په تورو شپو کښې یې ډیوه ولېگېږی اودمینې دا رڼا د ده پرسرد سرزرو خیالی تاج زدی .

خود بل شاعر په نظرکښې بیا د شاعر پسرلی‌د حسن اوښکلا دپسرلی نه‌هم ډېر لوړ او اوچت دی ، دا ځکه چه حسن اوجمال خزان‌لری او شاعر نه غواړی چه د ده شعر دې هم خزان‌ولری .

د ده آرزو داده چه د شعر پسرلی دې تل پسرلی و ی.

نوددې شاعردپسرلی د بڼ دونوښکلې‌ځانگې په ژمې کښې هم شکوفه‌کو ی او د خزانی وچوپاڼو تویېدل یې هم د زېړوگلونو جوړ باغ دی .

نو ځکه دا شاعر د خط وخال د توصیف لاره پریښې ده او داجتماعی‌نیمگړتیاو د اصلاح د پاره د تنقید په لارروان دی او غواړی چه :

فرد و و ایی د جا معې د پاره ا و نن شعر و وایی هغه هم د صبا د پا ر ه .

هوا د دی نـوی پسـرلی نو ی گل د نوی عصر د نوی ځلمی‌شا عرنوی شعر د ی . هغه شاعر چه د طبیعت د ښکلی پسرلی دجمال او ښایست په ننداره‌تون کښې لږ شانتې د تخیل ا و تفکر پرده بېرته‌کړېده او ډېرې رنگینې ننداري او صحنې یې لیدلی دی .

خو بیا هم د ده نظر د طبیعی مظـاهر و په ظاهری خط و خا ل ا و ښـکلا ندی غو لېد لی ، له ظواهرونه یو څه وړاندې د طبیعت د عنا صر و دباطنی کیفیا تو ا و خواصو د ادراك فلسفې ته و ر نژدې او ښه ځیر اوژور شویدی دشاعرانه اندېښنو اوتعقل‌دمنطق په‌اساس‌یې د ځینوعناصرو دحال دژبې نطق او خبرو ته غوږ نیولی ا و د دوی سره غږېد لی اوراز و نیاز یې کړی د ی .

دلته د شاعر نازولی خیال د بوډۍ په ټال کښې د زېړو ، سرو ، شنواوسپینو ښاپېریوسره زانگی .

شاعر چه‌کله وگوری لمریا سپوږمی د تورو وریځو په څادرکښې مخ نغښتی دی نوهله د باران د ژړا په معنی پوه شی اوځان غلی کړی .

هو د شا عر د خیالونو په آسمان کښې د اندېښنو خړې وریځې شته خو د ښه صورت‌د حجاب په څېرننگین‌سیرتونه ورلاندی ندی پټ شوی ، کومې څاڅکې

چه لدې وريځو نه اوريږى هغه د درد نيمه خوا او پاکې اوښکې دى .
دلـتـه د آب يـو ځاځکى له در ،گوهر اومرغلرونه اود آبرو آب حيات له الماسونه هم ډېر گران دى
هو ! شاعر ته ژړا، آبرو ، دحيا خولـې اود ژوند او به د ځاځکو په پياله کښې ، ځـان ورښيى او د شفق په هنداره کښې دنا پاکور نگينو لمنو تماشا او دبېگناهووينو دطوفان ننداره کوى.
د شاعر د وريځو اوځاځکو په کنايه او استعاره کښې معنى بې پردې اوبې آبه شوې نده .
د شاعر د پسرلـى تـا لـندې د آسمـانونود (سا ، رې ، گـه،مه ،په،ده نى) په اوو پردوکښې دژوند زيراوبم ساز غږوى
ددې پسرلى برېښنا چه د مثبت او منفى نه پيدا ده دنراوښځى داشتراك مساعى گټور زيرى دپوې روښانې آيندې د افق په سرليك کښې په سر وزرو ليکى .
هو! داد شاعر شعر دى چه د پاك خداى د قدرتو نود پېژندلواوښودلو د پاره شنه پاڼه د ثنا اوصفت د ژبې په نامه ستايى .
دا يواځې شاعر دى چه دبلبل په ژبه پوهېږى او د بلبل د خوږو نغمو او سندرو داسې تفسير کوى چه په گلرخانو کښې وفا او په پسرلى کښې بقا نشته خونه هغه شاعر چه د غوړمالى اومداحى ترانې ووايى
شاعرخوځکه اغزى ته په ښو سترگو گورى چه خنجراو نښتر يې په لاس کښې نيولى دى او دښکلو گلرخانو اونازولو خوبانو په خاطردگلرنگين او ښکلى مخ له ناپاك او بدنظر نه ساتى.
هو د دې شاعر د پسرلى اغزى د بېوزلو په لو ځو پښو کښې نه چوخېږى .
د دام او دانې ماجرا شاعرته درشوت خورواو خاينانوگرفتارى اود ظالمانو غرغره کول ورپه يادوى .
د شاعر د پسرلى په دام کښې دريا د تسبوپشان سپينې کوترې نه کښېوزى او د چال وفريب په لومه کښې د مرغى پځاى انسان نه گيرېږى .
کله چه دلمر دزرينو و ړانکو په تاو کښې شبنم د گل له پاڼې نه هوا کوى ده ته په گلاليو مخونو باندې دشرم و حياد خولو دانې او يـا د سرخ رويو کسانو بې آبى ور په زړه کېږى.
هو دشاعرخمخانه اوميخانه دانگورودانه ده

شاعر دپسرلی په‌مکتب کښې دسپینو روڼو او بونه دصفا او حرکت سبق او د شین زرغون بڼ په مدرسه کښې دسروی له وني نه د ثبات استقامت او راستی درس اخلی او پوهېږی چه‌دراستی ثمر تل زرغون دی.

دفواري ساز دمدو جزر په زیروبم کښې حساس شاعر ته دعروج او زوال دترقی او تنزل د وجود او دعدم د ژوند او مرګ پند او عبرت ورکوی دردېدلی شاعرتش دآبشار د منظرې په شکلا نه‌غولېږی.

ده ته د دې منظرې په لیدلو د یتیمانو ژړا او د مظلومانو انګولاورپه‌یادېږی د شاعر تېز نظر دپنبې په غوز کښې د سپین سروکنډوښځو څرخه د غریبانو د خامتا اودمړو د کفن کارګاه لیدلای شی.

د سیندد اوبو چپې د شاعر په غوز کښې دوچو میرو سندرې وایې. خا نګه د شا عر د شعر په ژبه انسا نانو ته وایی چه: ز ه مېوه لر م او د خوارانوغریبانو د پاره د طبیعت د تعاون‌اومرستې لاس‌یم اې بډایا نو تاسو هم خوارانو او له پښولوېدلوته د مرستې لاس ورکړئ او اې ظا لمانو اوزورورو په ضعیفانو اوناتوانو باندې دآزار لاس مه پورته کوئ.

خوارشاعر وچې‌خانګې ته ځکه په توده مینه‌ګوری چه په ژمی کښې دخوارانو سړې کوټې تودوی.

د شاعر په نظر کښې هربوټی او خنډو خاردکاروز یاراودلوړهمت د سیور ی لاندی کیمیا بوټی دی.

د تمباکو د پاڼې د حال په ژبه یواځې‌شاعر پوهېږی چه‌وایی:

د پیسو سوزول زما چال او سره زر په ایروبدلول زما کمال د ی.

کله چه آزاد شاعر په قفس‌کښې دبندی توتی، اسیر مارغه اوګرفتار بلبل‌او یا د انسانی عاطفې په لاس‌کښې دبنده شوې زرکې او کوترې غمجنې نغمې او په انسانی رحم‌باندې دنفرین‌استولودردناکې ترانې واوری هلته بیا دصیادانو د خم او چم په لیدلو د استعماری شوم سیاست د چال وفریب د خاطرو په فکر ولوېږی.

اوکله چه په بازار کښې درنګینو د ستودستوګلانو خرڅول د شاعر په سترګو کښې دا غزیو په څېر چوخ شی بیانود شکلو رنګینوپېغلود خرڅو لوپه سودا کښې ولوېږ ی اودګلچین لاس ورته د خونخوارو ظالمانو درنګینو منګلو پشان سورښکاری

هوا

شاعرته د طبیعت د پسرلی د عناصر و سره د رازو نیازپه پا ی کښې دا پته ولګهېږی چه څرنګه نبات او حیوان د بشر په انسانی نیمګړ تیا ؤ با ند ې استهزاء مسخرې او لوبې کوی .

بیا نو حساس او درد مند شاعر په دې هم قانع شی چه ښایی داجتماع بن دې د لوز ا و رمبی په ځا ی کله کله په برچه هم خپشاوه شی ، د ظلم د بوټی بیخ او ریښه دې ر ا وایستل شی ، دوطن دپرمختګ او نوضت لاردې د مضرو نباتاتو له خنډو خاره پاك اونوی ګلان او نیالګی دې وروزل شی .

اوف !

د شاعر تخیل هم د ډېر ولوړو الوتنو په پای کښې ستړی ستومانه شی .

شاعر هم دتفکراو اندېښنوله فضا نه د خپلواشعار و دپسرلی بن ته راښکته شی.

هو د ده د شعر په بن کښې د پسرلی ښکلې پېغلې د نوی کال د ځلمی سره ودېږی ، او د خوشحالی په دې محفل کښې بلبل سندرې ، کوتره نغمې توتی بدلې ، زرك چاربیتې ، پاختکه غزلې او قمری خوږې خوږې مسرې وایی .

د باد د سندرو دزیراو بم د سرو ټال سره ځانګې او پاڼی چك چکې کوی اوسروه په چمن کښې ناڅی .

آه !

که څه هم د درد مند شا عر د زړه ارمان دا بتکاری شعر دبکرې پېغلې سره غاړه غړی کېدل و .

خو افسوس چه دا وصل ور میسر نه شو اوبیا هم د طبیعت د ښکلا اودا سرارو اورما یزو د تو صیف نه عاجز راغی .

او د دې عجیب وغریب پسرلی دسحرجن بن اودشعر و ادب له ګلزارنه یې تش یوڅو خیالی وږی او معنوی ګلا ن او یو څه خنډ و خار را ټول کړه او بس چه ګوندې هغه به هم د دې مادی زمانې په بازارکښې څه ادبی قیمت او معنوی رزښت ونلری .

محمدجان «فنا» صافی

بسم الله الرحمن الرحیم

پیل

ستا په‌نوم چه هم رحمن اوهم‌رحیم ئې
هم اول آخر او هم قدیم حکیم ئې
له رجیم شیطان نه امن پناه غواړم
زما ډېره گناه کمه ته عظیم ئې

عشق

عشق د مینې او رښتیا و فا جوهر دی
د اخلاص او قربانۍ ایثار هنر دی
دزړه نور د روح آواز د ژوند ثمر دی
دا الهام د خولی اقرار د زړه باور دی

کائنات

په ډېر ځیرو کړه د یدار د کائناتو
ځان لږ پوه کړه په اسرار د کائناتو

دهر چا قسمت تقدیردی ټاکل شوی
لـوی ځښتن لـری اختیار د کائناتو

تحول د شپې او ورځ دده پـه حـکم
د خـالـق رضـا مـد ا ر د کائناتو

دی حاکم د حکومت دټول عالم دی
مـنـاسـب و ر تـه در بـار دکائناتو

دا نړۍ ده جوړه شوې ډېرم ښکلې
پـه صنعت د کـر د گـا ر دکائناتو

محبت بـه درنه هېر شـی د خوبانو
کـه دې و لیده سنگـا ر د کائناتو

یو نظر و کړه چمن گلشن بید یاته
څـه ښا یست لـری بـهـا ر دکائناتو

په دښتو نو کښې اغزی بن کښې گلان دی
غم او عیش د ی پـه کنار دکائناتو

د لید و او اند ښنو د پاره و ړ دی
لا لـه زار ا و خـاره ز ا ر دکائناتو

ښه ورځ ر شه چه په څه حکمت جوړ شوی
د قـدرت پـه لا س اشجار دکائناتو

پسرلی شی او بیا دوبـی منی ژ مـی
یـو گـړی نـشـتـه قـرار د کائناتو

کله باد شی یـا طوفان د سپلا ؤ نو
دِ ا او پـه خـا و ر ې غبار دکائناتو

کله واوره او باران کله زلـی شي
را او ریـزی پـه خـپل وار دکائناتو
ټول انسان حیوان نبات پکښې شامل دی
نـامعلوم دی ټـو ل مقدار دکائناتو
که دیوان دی که ملک که جن پری ده
ټـول شامـل دی پـه قطار دکائناتو
د مرغانو آوازو نوته غوږ کښېږ ده
ډک لـه کیفه مـر غـزار دکائناتو
ته د لمر او ودسپوږمۍ رڼا ته ګوره
مـنـور شـه پـه انـوار دکائناتو
لعل یا قوت اوزمرد دخاورو لاندې
عـجـایـب دی بـې شمـار دکائناتو
د ثـبـات استقامـت عـزم ټینګوالـی
و اخله درس لـه کوهسار دکائناتو
په دوران کښې بې نقصان او کمی نشته
تـل مـدام جاری دی کار دکائناتو
ښه ئې ښکـلو منظروتـه نظر وکړه
روح تازه کړه پـه دیدار دکائناتو
کوم صفت چه ورته وړ او مناسب وی
څوک یې نشی کړی اظهار دکائناتو
پـه لـکولـکو پردې د تماشې وړ
نندار تون دی پـه هـزار دکائناتو
د قدرت په نندارو کښې (فنا) شوی
زه مین یـم پـه دلـدار دکائناتو

د تالندې کوکار

پای دزمـــی د بهار د ژوند آغـــاز یم
تـــرانه د مرگ اوژونـــد نشیب فراز یم
چـــه را وړی مې پیغام د نو ی کال دی
نـــو قـــاصد د نوی ژوند او نوی راز یم
د نبات او د انسان حیوان پـه غـــوز کښې
یو کومـــه د ژ و نـــد ساغیبی آواز یم
مړاوې خمکې ته چه نغښتې ده کفن کښې
غزوم د ژونـــد ربـــاب ماهر شهباز یم
ساړې گه مه یه د ه نی مې آسمانـــونـــه
داو ویـــردو عجب زیـــر و بـــم ســـاز یم
زه غز پـــزم د (فنا) د زړه پـــر دو کښې
ما د زړه په غوږو واوره چه اعجاز یم

* * *

د پسرلی ناوې

نوی کال نوې هوانوی بهار دی
نوی ژوند نوی جنبش نوی روزگار دی
چه هیوادموهم ودان او هم سمسورشی
وخت دگښت او بزگری او نوی کار دی
نوې سا په طبیعت کښې را پیداشوه
ژوندی شوی په قدرت دگر دگار دی

دشنو پاڼو په د فتر کښې لیکل شوی
کائناتو کښې دخدای قدرت آشکاردی
چه نسیم په چلېد و شو هرې خواته
له هو سه پـه نخا و ر ته ځنا ر دی
د سپین زر پشان و یالې اوبونه ډکې
په نارو په چیغېد و روان آ بشاردی
د ځپو اود مو جـو پـه خـوږه ژبـه
په توصیف دپسرلی کښې سیند اقراردی
یاسمن لمن لمن چمن خوشبوی کړو
معطره د گلشن د ر و د یو ا ر د ی
دگا کـل پشان چه وغوړېد سنبل بیا
بې قیمته مشک دچین او دتاتاردی
نازبو بیا په نخر و چمن تـه را غله
بیا مشغو له نسترن پخپل سینگاردی
سروه بیا دپسرلی بیرغ را جگ کړو
دگلا نو هره خواکښې تودبازار دی
آسمان شین دی لاجوردغوندې روښانه
لمن ډ که په لا له د کـو هسار د ی
شرو شور نه قیامت جو ړ که مرغانو
له مرغانو ځینې ډک چه مرغزاردی
د پا ختکو او کوترو کاروان راغی
دکار غانو خپل ملکو ځینې فراردی
قمری جوړه کړه پهسروه کښې بیاجاله
پهدښتونو کښې بیازرک پهنازرفتاردی
هنگا مې د محبت تـازه تـازه شو ې
بلبل بیاپه شور فریاداو په چیغاردی

دچمن بوټی طاؤس غوندې بنايسته شول
شين توتې په شو باغو کښې په گفتاردی
تورو خاورونه راشنه شول سره گلان بيا
سور گلاب دتور بورا دمينې ياری دی
توبې ګاتې کړه چه وخت دعيش ونوش شو
ساقی راکړه خو پيالې چه نوبهار دی
پرخه بيا دگل گلاب کره مېلمه شوه
لکه ډوب چه په خولو ديار رخساردی
شکوفې د غوړېد و خادر په سر کړو
په غاړه ورته ځلمی د شا خسار دی
د غوټې نجونې شوې ناوې د بلبلو
خو د ټولو زړو نه بيا ز خمی په خاردی
د چمن پېغله د باغ ځلمی واده شول
پهر ځای کښې دخوښی مجلس روی کاردی
ملکه د عطرو بوی چمن ته راغله
شاهنشاه د پسرلی کړی دربار دی
بيا تازه شو د لا له د ځگر زخم
د مين د زړه شا هد گل د ا نا ر دی
د ر بښتين عشق گاروانو نه خو ځيدلی
ا و د شمعې د لمبو نه پتنگ جا ر دی
را روانه قا فله شوه د ا رمان بيا
روح تازه دچمنو نو په ديدار دی
په ذوقونو کښې مستی گرمی پيدا شوه
دگل بوی وړی هرچا ځينې اختيار دی
غوړېدلی دی غوټې د شعر په بن کښې
بيا مې زړه له جوش خروشه بيقراردی

د نړۍ په دې بهار او نوی ژوند کښې
د (فنا) قسمت د مینې افتخاری دی

بر پښنا

زه د تورو ورېځو شپه کښې ښه رڼا یم
د تنبلو ګمراهانو رهنمایم
مترو که یمه داور د سرعت لاس کښې
زه جنبش او حرکت غواړم بر پښنایم
وکړه کار چه پسرلی غوندې زرغون شې
د روښانې آیندې یوه ځلایم
په هر ځای کښې غم ښادی سره شریك وی
باران ژاړی زه د سرو شونډو خندایم
ځلمو پېغلو سره یو شیء په هر کار کښې
ګورۍ زه هم له منفی مثبت پیدایم
یوپر خون آه د شاعر له سوی زړه نه
یوه څرېکه د درد مند شعر د نوایم
د پښتو شعر د افق په سرلوحه کښې
زه به ولیکم په سرو زرو (فنا) یم

د تـــو تکـــی شـــور

غاړه مې سره ده خو خو نداره نه یم
سینه مې سپینه ریا کاره نه یم
زه تور او سپین او سره رنګونه لرم
د و ر نګی نلرم مکا ر ه نه یم
که څه هم زیاتې لرم تورې ښې
خوزړه مې سپین دی ګنهګاره نه یم
لکۍ مې دوه تاره ده ځیر شه ورته
زه تش ګفتار او بی کر داره نه یم
ما چه پیغام د نوې کال را وړی
نو د زوړ فکر طر فداره نه یم
زه انسان نه یم هم جنس نه ځوروم
(فنا) ظا لمه ستمکا ر ه نه یم

نیالګی

د صبا ښه غټه و نه نن نیا لګی یم
زه که نن یمه ما شوم صبا ځلمی یم

زه به ستا دلاس اما شمه یووخت کښې
ما ته مه ګو ره په کمه که کمکی یم

تر بیې نه مې یورپ هم غافل نشې
که نه ستر ګو کښې د ګل پڅای اغزی یم

که له ما نه ثمر غواړې و مې روزه
پرورش که مې و نشی وچ لرګی یم

بې آبی نه مې ښه سا ته چه و چیزم
که مې آب (فنا) په ځای ونو سړی یم

دوریخ ژړا

کله پر د ه شم دقمر په مخ کښې
کله خادر یمه د لمر په مخ کښې
یا مشتری ته جوړ نقاب شمه زه
یا دزهرې دمخ حجاب شمه زه
تالندې ورشه دا طلسم که مات
تورتم نه و با سه ا و به د حیا ت
برېښنا ، دغرونو بنا پیر ېته وایه
دتورو شپو سپینې سپوږمۍ ته وایه
دابه ترڅوبې په تورتم کښې ډوبه
دموجوداتو په عدم کښې ډوبه
نوی بهار نوی نهضت نوی ژوند
نوی جهان نوی ارمان نوی خو ند
پلوکه لېرې چه رڼا شی جهان
محوه داستا په تما شا شی جهان
داباران نه د ی چه پر تا ر ا ځی
(فنا) ته ستا په حال ژړا راځی

خاخکی

او رېد لی د غمو نو له آ سما ن یم
د یتیم د تو دو او ښکو تر جمان یم
نورو خا ځکو سره کله‌چه‌یوځا ی شم
رانه‌جوړشی‌لوی‌دریاب‌سیلاب طوفان‌یم
زه‌په‌خوله دمچمچی کښې‌خوږ گبین‌یم
خودمرگ ټکی‌په خولود ښا ماران یم
شی سمسور هرهغه‌ځای ته چه رسیږم
جل و هلو ته دژوند دوا در ما ن یم
دصدف غیږ ته چه و ر سیږ م د ر شم
که دتیږی زړه ته ورشم‌لعل مرجان‌یم
خوږ شربت یم دخوږو په‌پیمانه کښی
خو دزهرو سره جوړ دمرگ اعلان‌یم
زوړ خمار یم د شرا بو په پیا له کښی
په رنگین مخ دخولو دناز با ر ا ن یم
د نا کسو لپه ر خسا ر ه حخپد لی
زه دشرم او د حیا ا و بو پشـا ن یم
آ بر و مندو سر ه ټکی د آ بر و یم
له ا لما سه د (فنا) نظر کښې‌گران یم

د بوډۍ ټال

د طاؤس پشان رنګین دبوډۍ ټال یم
دجمال آسمان کښې زه ښکلی هلال یم
لوړ درشل زه د ښایست دنو بهار یم
دبهار د ښکلې ناوې ښکلی هاریم
زه رنګینه ښه تا بلو دطبیعت یم
یو شهکار اعلی تصویر دحقیقت یم
یا د مخکی ښکلې پېغلې ته پیزوان شم
یا دګلو غاړکی زه دآسمان شم
دلمر وړانګې زما غشی زه کمان یم
دژړا تفسیر د اوښکو ترجمان یم
دمرکز ټکی دانه محیط مې دام دی
ښکار مې زړه دمهرویانو خاص وعام دی
اتحاد او همر نګی دلمر رڼا کړم
تجزیه دباران څاڅکی اورسوا کړم
دژړا باران چه توی دمخ په لمر شی
بوډۍ ټال دیار په وروځو کښې تر سرشی
ښاپیرۍ زیړې اوشنې یاسرې اوسپینې
ماکښې ټال خوری فرشتې او ناز نینې
نارنجی ، تور اوآبی زیړشین اوسپین یم
ذ(ڤنا) ګلابی شعر غوندې رنګین یم

د شپونکی شپیلۍ

زه یم شپون او په‌دې ژوند مې افتخار دی
چه‌د خدای نبیانو کړی زما کار دی
زه لرم بنایسته پسونه وری او میږې
شنه وابنه اغزی او بوټی مې گلزار دی
زه د جگو غرونو سر کښې ر مې پیا یم
له پستې او ټیټ ژوندون نه زما عار دی
د تمام جهان شاهی به پرې ورنکړم
زما کور او زما گور همدا کوهسار دی
زه خښتن د لوړ همت یم پروانه کا
چه د تن جامې شکېدلی نس مې خواردی
پسونه وری او میږې ساتم له‌لیوانو
تنفرمې له‌ظالم‌اوله خونخوار دی
د حیوان خدمت کوم چه لوړ انسان یم
گوره رحم عا طفه زما شهکا ر د ی
غږومه د(فنا) خوږې نغمې زه
چه شپیلۍ مې خورا ډېرشیرین گفتار دی

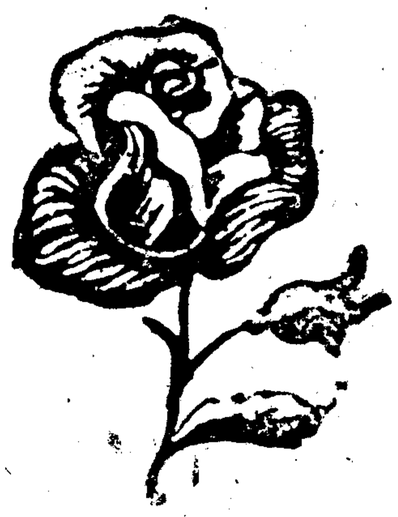

د شفق سره خبرې

دسرو شونډ وخولګی غواړي په غاړې کښې
سره لا سونه دې تا و شو ی له ګردن بیا

له هېچا سره وفا د دنیا نشته
د ګرد و ن له لا سه مه شه ګله من بیا

د صبا په هنداره کښې د ې ښودلی
د هېوا د د شهیدا نو سو ر کفن بیا

د سحر ستوری به ستا د داغ شاهد و ی
بې ګنا ه خون د ې لیدلی یې غمجن بیا

دا د کو م دا ړې شبخون دی په تا شوی
که د ې لار د شپې نیولی کو م رهزن بیا

تا نا مو س د ز ما نې ا بتر لید لی
د ه په سر و و ینو رنګینه ستا لمن بیا

د فلك چه زړ ګی شین دی (فنا) پو ه شه
راضی شوی دی د کو م خوار په کشتن بیا

میږی څه وایی.

مخلوقا تو کښې یو ډېر ضعیف حیوان یم
په قوت کښې زه د ټولو قهرمان یم
کائنات دی اوس خلمي سپین زیری کېږ ی
زه شاهد د پسرلي ژمی خزان یم
رسېد لی ماته ډېرقوی همت دی
پروانه کا چه ظا هر کښې خوارنا توا ن یم
آذوقه مې ټولومه لور په لو ر ې
ټینګ ثبات عزم لرم ډا ډه په ځا ن یم
خوښ مې ندی بې مو قع راحت عیشو نه
ځکه تل مدا م د کار پسی روان یم
لوی نظام او حکو مت لرمه ځانته
زه یو غړی د لو ی کور او خاندان یم
متحد چه و ی ملت نه خرا پېږی
زه د دغې مفکور ې ښه امتحان یم

دهیواد پسرلی

پسرلی راغی او شین بڼ او بوستان شو
گل گلزارڼوله دنیا تمام جهان شو
نوی کال نوی ژوندون نوی بهار دی
وخت دهاندزحمت او کاردهردهقان شو

خبر راغی د وزمې په لاس چمن ته
چه د عیش او د خوښی کاروان روان شو
پسرلی شو په ښا رونو کښې د زړو نو
حکومت د عشق او مینې بیا اعلان شو
د چمن شا ځلمی باغ کښې دربارو کړو
د بهار په سلطنت کښې بیا سلطان شو
د جمال قدرت هنداره د بهار کښې
نندراه د طبیعت ښکاره عیان شو
پسرلی ته د شاعر په نظر گورم
زما عقل دې ښایست لره حیران شو

تخیل او فکر والوتل دیدن له
په نندارو تازه روح د هر انسان شو

جمع جوش دیدیارانو هره خواکښې
د مېلو او د عیشونو بیا د و ران شو

بیا کاروان درنگ او بوی گلشن ته راغی
هره خوا کښې د گلانو موج طوفان شو

قافلې د خو شبویی شولې روانې
بیا له عطر ولحینی ډک چمن بوستان شو

سم اوغر بیا په خود روگلان بنایسته شول
بن بنایسته په ډول سینگار لکه خوبان شو

چه له خاورونه راخیژی رنگ په رنگ گل
د حیات اوبو په څیر ورته باران شو

د غره غیژ کښې ارغوان دی پر پوتلی
د بنت او غرد زمرد سره یک سان شو

لکه لعل د غره لمن کښې لاله بر ښکی
لاجورد غوندې بنایسته اوشین آسمان شو

چه مې وصل د جانان میسر ندی
بیا زما زړگی زخمی غاټول پشان شو

دا د یار په مخ خولې دی که شبنم دی
که پیاله کښې دلاله آب حیوان شو

تو ر بو را د محبت له بر کته
په گلشن کښې د مرغانو قهرمان شو

په شئه سروه کښې توتی جاله کړه جوړه
په توصیف د پسرلی کښې ثنا خوان شو

بیا پاختکه ناست پرخا نگه غزل وایی
او بلبل په شور فریاد او په فغان شو

په اوجره دفواري کښې سازوشرنګ دی
ترانو کښې د آبشارګویا زبان شو

لورپه لورې دخوښۍ سازونه موج شو ل
په غزل نغمو و یلو سیند روان شو

د شمال په نرۍ ساز کښې ځنا ر ناځی
او قمرۍ ورته له شوقه غزلخوان شو

ټولې ځانګې خوشحالۍ نه کړې چک چکې
هره خوا کښې دښادۍ مجلس چالان شو

خاطرې مې د لیلی مجنون په یاد شوې
له وحشی ګلا نو ډک چه بیا با ن شو

شکوفه د ځانګې غوږ ته ګوشواره شوه
نسترن په سپین ځادر کښې بیا پنهان شو

نسیم واخیسته خو لګۍ بیاله غوټۍ نه
د سنبل پېکی ز ما غو ندې پرېشان شو

د بلبل سره غاړې شو ه د ګل ځا نګه
د مینو بیا پو ر ه د ز ړ ه ا ر ما ن شو

ما په نظم د ګلا نو ا مېل جو ړ کـه
چه ګلا نو ځینې ډ ک ز ما دیوان شو

د بها ر ا و د غا ټول شبنم صفت کښې
د (فنا) شعر بې ګمانه د ر مرجا ن شو

اې پغمانه

روح پرور ه ستا هوا او ستا فضا ده
ستا خوږه وږمه رنځونو ته دواده
وطنو الوته مدام اوسې سمسوره
دا زما د زړه ارمان او تمنا ده
پسرلی دې د کابل ثانی جنت دی
د ګلانو خزانه دې بې بهاده
په طاؤس که دې تشبیه کړم بنکلی بوټی
د بلبلو په کښې شور او وا ویلاده
په درو کښې دې د سپینو زرولښتې
ستا خوږې او به ژوندون ته میسحاده
نکړې نازو تغافل چال وفریب هیڅ
د هر چاسره دې مینه په رښتیا ده
اې پغمانه له ماښامه تر سحره
و هر چاته ستا د وصل شپه وریا ده
چه یې سیوری کښې د عیش دولت حاصل شی
ګنو ځانګو کښې دې جاله د هما ده
د خوبا نو په زړګی کښې غور ځنګونه
په آسمان کښې دې د ستوروښه نځاده

لکه ډک جام د شراب له نشو ډک یې
تا کښې خوند د څوار لسمې شپې رڼا ده
لکه تاج یې د کابل پر سر لو پدلی
په هر گوټ کښې د ې د ښکلو ناز خندا ده
ته دښکلوزړو کښې ځای لرې پغما نه
توره خاوره د ې د مینې کیمیا ده
ښاپیرۍ د هندوکش غېږ کښې پرته یې
چه ځلمی پېغله پر تا باندې شیدا ده
ښه مظهر ته د ښایسته جمال ښکلا یې
چه مینه ستا په حسن تما شا ده
ته دفتر د معرفت د لوی قدرت یې
هره تیزه دې شاعر ته یو دنیا ده
ستا په غېږ کښې ټول په عیش ونوش پراته دی
خو له ما سره د خوار غریب سودا ده
غېږ دې خوار غریب بډای د پاره خلاص دی
ته دردمند یې فوارو کښې د ې ژړاده
اې پغمانه ته هم راشه تما شې له
چه په خونه د غریب کښې څه غوغا ده
چه دری ته دې درځم خیبر رایاد شی
خدایزو بې بوستا ن پرما ماتم سراده
د ښایست په نندار تون کښې مې لیدلی
بقا نه لری دنیا آخر (فنا) ده

بڼ

ګلالي شود ګلانو په ګلزار بڼ
ښکلی شوی دخوبانو په انوار بڼ
د ګلانو بوټو څانګو پاڼو ونو
لری ښې ښې منظرې په هر کنار بڼ
د شید وغوند ې روانې او به سپینې
د الماس او درقطرې لری آبشار بڼ
بیا دزړې اوسپین ګلانوموج طوفان شو
هر طرف لری د سرو ګلو قطا ر بڼ
ترانو او زمزمو خوږو نغمونه
بیا ډك شوی دمرغانو په چیغار بڼ
دخوشبو ګلانو بوی چه ترسوزموشی
سلبو ی له هر یوچا ځینې اختیار بڼ
په غاړه ورځی دڅانګوسره څانګې
چه رسېږی پېغلتوب ته د ا نار بڼ
د ګلا نو ا مېلو نه په لمن کښې
د خوبانو تما شوته ا نتظا ر بڼ
دلیدوشوق کښې به هر ګوره حیران شې
د قدرت په لاس ښایسته شود بهار بڼ
په جمال د طبیعت کښې محوه شوی
په ارمان د تما شو کړمه د چار بڼ
نندارولره یې هرڅوك هیله من دی
لری ځکه په ز رګونو خریدار بڼ
د خوبانو په جفاکښې ځګرخون شوم
په ګوګل کښې مې لر مه دا غدار بڼ

رنځېد لـی مینـا نو ته تسـل دی
د زخمی زړګیو داغ ته لاله زار بن
ګل دګل له رویه رنګ اخلی ګلشن کښې
تازه کـېږی د خوبانو په دیدار بن
هر یو ګل به یې ضرور دزړه ټو ټې وی
دګلرخ مالیار په لاس که شی تیار بن
چه مېلې شی دخوبانو په ګلشن کښې
روښـا نېږ ی د مخونـو په انوار بن
بل به نه وی داسې خوږ محفل ژوندون کښې
چه د مینې عیش او نازجوړشی دربار بن
د غوټی زړګی به وچوی له حسرته
په خندا که مخا مخ شی د دلدار بن
ای دلبرې که ته راشې تما شې له
په قدم کښې به دې ولوېږی ناچار بن
په تعظیم به دې شمشادځنارو لاړشی
ستـادناز په تلوبه وکړ ی افتخار بن
د ګـلا نو ټولې پا ڼې به شی تو یی
که د ناز په ستر ګوو ګوری دلدار بن
که څه هم لری خورار نګین ګلان ډېر
کله ستا پشان لری رنګین رخسار بن
تورباڼه دې دنرګس په ګل مې وژنی
محبت را ته کـرلی د ی د خار بن
(فنا) شو ی د ښـکلا په تما شو یم
ماجار کړی ستا له مخ نه دی هزار بن

★ ★ ★

ستر و

را بنو دلی طبیعت را ته هنر دی
چه زرغونه د راستی مدام ثمردی
د اخلاص و فا ثبات چه په کښې نشته
جګ قامت کله قیامت کله محشر دی

چمن وایی

غوړولی چه مې شین بخمل څادر دی
هوازکړی مې خورانو ته بستر دی
لور په لوری لرم سور او سپین اوزېر ګل
ز مرد لعل و مرجان ز ما زیور دی
چه سمسور ګل وګلزاریم پسرلی کښې
خا کساری او تواضع زما هنر دی
سکلو م به یې نازک بدن او پښې لاس
که په غېز کښې زما پروت ښایسته دلبر دی
چه پایمال یم د خوبانو په قدم کښې
د خاین او ظالم سر مې تر نظر دی
باد راوړی د بېد یا دښت پیغامونه
یو (فنا) زما د زړه په درد خبر دی

PROPERTY OF ACKU 6185

د سحر نسیم ته

بلبلانو ته ګلان واړه خندان کړه
باغ اوراغ دخوشبویی سره یوشان کړه
د غوټی غوږ ته د مینې ترانه شه
ورنه واخله صبر خیریې ګریوان کړه

چلبد وسره تا زه کړه د چمن گـل
دعیسی دم شه ژوندی مخکه بوستان کړه
د گـلانو وزمې وچ ډا گو ته یو سه
په شبنمو یې اوبه ته یې ودان کـړه
تا لیـد لـی بهـا ر و نـه خـزا نو نه
له خزانه د ښایست خبر خوبـان کړه
ا ې قا صد ه د مجنـو ن د قبر سر ته
په صحرا کښې دلاله ځراغ روښان کړه
د لټـانـو تنبـلا نـو قـلمـرو کـښې
د جنبش اوحرکت کاروان روان کړه
ته زوړ خیال او فکر وبـا سه سرونه
د تازه تازه فکرونو جوړ طوفان کړه
مړاوی شوی رنځېدلی روح تازه کړه
د دردمند وزړونو درد اورنځ درمان کړه
غو ټی و سپړه د زړونـو ا ې نسیمـه
په الفت او محبت یې ښه خندان کړه
رابیدار کړه ویښ لحلمیان خوب دغفلت نه
په تازه فکر ددوی د ماغ روښان کړه
د عبرت درسونه ور کړه له تېر ژوند نه
نوی کال شو نوی ژوند او کار اعلان کړه
نا پوهانو ته د پوهې پیغـا م یو سه
دوی خبر په ژوند او حال ددې جهان کړه
د خوا را نو احوال یوسه دولتمن ته
بډایانو ته د دوی ژوندون بیا ن کړه
ستر گې خلاصې کړه دښکلو او بدرنگو
په لیدلـو کښې دحق بینا چشمان کړه

کړه سمسور د اتحاد مینې ګلونه
معطره د وطن بڼ او بوستان کړه
ګلرخانو ته غوټې دوفا یوسه
او تر سره د (فنا) دزړه ارمان کړه

غوټې

نه یواځې بڼ کښې د بلبلو دلربا یمه
زه د خوږو شونډو سره هم لږه آشنا یمه
ډېر کوم نازونه په بلبل او په بورا باندې
مسته په نشه د غوږ پدو کښې بې پروا یمه
پاڼې مې رنګینې او تنکې دی د رخسارپشان
زه د ښایسته مخ دلوی کتاب تفسیر معنا یمه
کله چه د ښکلو غوټې خولې ته نژدې کېږمه
زه د خوږوشونډو د خولګیو تمنا یمه
نن مې پسرلی د رنګ او بوی دی خزانېږمه
نه هومره مغروره لکه ښکلو په ښکلا یمه
نن یمه غوټې صبا به ګل اوبیا به مړاوې شم
زه د زمانې وفا بقا ته په سودایمه
لوی دفتر دیوان د اتفاق دی هره پاڼه مې
دامې معجزه ده چه په پټه خوله ګویایمه
ډېر خمار نشه لرې خندا دغوږ پد وزما
ځکه د خوږو رنګینو شونډو معما یمه
کله د شبنم میو ته جوړه میخا نه شمه
کله هم د سرو شونډو پیاله کله مینا یمه
ژوندمې دلګیرې ځګرخونې نه ترکیب شوې دی
اوس لا د مالیارنا محرم لاس ته په سودا یمه

کله چه نظر په بد نظر شم پاڼې پاڼې شم
زه ډېره معصو مه پاك لمنه با حیا یمه
شین بستر دپاڼو کښې اوڅانګوسره غېږ په غېږ
زه پرته په غېږ کښې د مجنون لکه لیلا یمه
مخ نه مې طواف کوی نسیم ترصبا ژن پورې
ناڅې راته ستوری د سپوږمۍ په تماشا یمه
زړه مې د(فنا) پشان زخمي زخمي په وینو رنګ
مه غولېږئ خلکو که ظاهره په خندا یمه

اغزی

ښه خوراك یم د اوښانو په صحرا کښې
قافلې سره د ناز نعمت کاروان یم
زه ګل نه یم چه بلبل پرمامین شی
د خنجر غوندې تېره بڼو پشان یم
بېوفا حسن مې نشته چه شم مړاوی
نه پابند د پسرلی نه د خزان یم
کله کله اوبه شوی یم په وینو
ښه رنګین او تازه ګل د بیابان یم
د شهید زخم کفن ګنډم بېد یا کښې
هم د ګل بلبل دمینې ترجمان یم
زه د ګل آب وحیا ساتم په بن کښې
تېره توره مې په لاس ښه نګهبان یم
ځګر خون شم چه په لوڅو پښو چو خېږم
د پرخون لاس ښکلولو په ارمان یم
د دې خاورې سره مینه لرم زیاته
(فنا) سترګو د دښمن کښې مغیلان یم

گـــــل

مخ گلابشوندې غوټې اوسره رخسار گل
ستاپه مخ کښې مې لیدلی د بهار گل
چه امیل دې د گریوان پر سینه پروت دی
ځگر خون شو له دې غمه دانار گل
گل اندامې خپله گل بې مخ دی گل دی
خندا گل زلفې سنبل د ناز رفتار گل
سور اوشین او زېړ په شنوپاڼو بنایسته ټول
هره خواکښې راشنه شوی دی بې شمار گل
رنگ او بوی یې له خو با نـونـه زړه وړی
د پـر خوبا ن لری د حسن خریـد ا ر گـل
دا دگـل پـه حـق کښې لـوی ستم جـفـا ده
چـه لـه ځـا نـگو ځینـې وشکوی مالیار گل
چـه د رنـگ اوبـوی وفـا بـقـایـې نـشته
ځـگـه نـلـری خـزان کـښې اعـتـبار گل
چه په سم وغر ودښت کښې غاټول موج شو
د مـیـن د زړه د ا غونه شول گـلـزار گل
د چشمانو په بادام کښې نرگس شین دی
د ا عجب چه ما لید لی دی بیما رگل
تبسم سـره چـه شونـدې وغوړېږی
سوزوی مې د سکروټو په انـگار گل
د(فـنـا) د پـاره سـتـا حسن بهار دی
له رخسار نه به دې جار کړمه هزار گل

د پسرلی گل

چه غوټی و مله نسیمه شرمیدمه
په شنو پاڼو کښی بلبل نه پټید مه
د نسیم په تخنولو په خند ا شوم
د بلبل خوږو نغمو سره آشنا شوم
چه پیاله راته له میوډك شبنم کړو
نو بلبل مې لیونی د عشق په غم کړو
چه سحر نسیم خولگی اخلی له مانه
شنبم و الوزی هوا ته لـه حیا نه
په نشه د پیغلتوب چه و غوړیږ م
نو بلبل سره په مینه نه مړیـږم
پناه غواړم له ناپاکوستر گوخارنه
لکه وخیږی چه تور خطله رخسارنه
غوړیدل مې د بلبلو ترا نې د ی
په کتاب کښې مې د مینې افسانې دی
ټول مرغان زما دپاره نغمې وایی
د خوښی غـزل دزړه ترانې وایی
زما رنگ ښایسته مخو نو سره سیال دی
په ښه رنگ دزړو نو وړل زما کمال دی
له وږمې نه مې ډیر ښه عطر ساز یږی
په عطرو نو مې خوبان واړه نازیږی
په څیره کښې مې دښه حسن رازونه
زما زده ده له خوبانو ډیر نازونه

زما بوی زما سیرت دی ښه خوشبوی یم
زمارنګ زماصورت دی ښه خوشروی یم
غوږ پدل زما سحر کښې خند پدل دی
لوړمعراج مې په وینتانو کښې ټومبل دی
د ښایسته نجو نو او پیغلو د سر تاج یم
نه سینګار ته لکه ښکلو زه محتاج یم
دماغونو کښې مې بوی نشه پیدا کړی
ډېر خوبان مې د ښایسته رنګ تماشا کړی
کله کله مې له نازه په ګرېوان زدی
اوله خیاله کله زلفو کښې خوبان زدی
کله پاڼی پاڼی شم د چالمن کښې
کله شمه دپښو لاندې په چمن کښې
کله واخلمه خولګی له سرو لبانو
کله واخلمه بلاد تور چشمانو
کله ظلم ماله بوټی نه جدا کړی
په بازار کښې مې پیسو باندې سوداکړی
لکه ښکلې ښکلې پیغلی چه خرڅېږم
زه انسان نه یم له ننګه مړاوی کېږم
چه بلبل سره په مینه کښې رسوا شم
په خزان کښې پاڼی پاڼی له حیا شم
د بلبل سره مې ځکه وفا نشته
(فنا) کېږم په ښایست کښې بقا نشته

د بلبل نغمه

په عالم کښې د گل مینې کرم مشهوره
په مرغانو کښې له مانه رسوا نشته
د گلانو له بنايست نه مې عبرت شو
چه په حسن او جمال کښې وفا نشته
په صورت يې مه غولېږه خزانېږې
گلالی مخکښې چه آب وحيا نشته
په ښه بوی عطر او رنگ و نه غولېږې
لباسی خلکو کښې صدق و صفا نشته
پروانه د گل طواف کړی شربت اخلی
زمانه کښې بی مطلبه آشنا نشته
د شبنم غوټی له راز ه عبرت واخله
چه دنيا کښې بی ژړا نه خندا نشته
اې (فنا) شاعره دا زما نغمه ده
زه تل وايم چه دنيا کښې بقا نشته

د فواري ساز

تيت و پاس هسک و زور به وی هر کله
خو دا مخکه دا آسمان او دا گردون دی
د عروج سره هر گوره تنزل شته
که آسمان ته هم خوک خېژی سر نگون دی

چه هر څومره ډېر جګېږی پورته کېږی
دلوېدلو درد یې هو مره ډېر افزون دی
مدوجزر کښې مې ساز د زیر اوبم شته
بې ژړا نه خندانشته دا قانون دی
په دې مرګ اوژوند پروامه ګره شاعره
چه (فنا) نه وروسته خامخا ژوندون دی

بلاد

د بز ګر غنم به بېل کړم له وښو نه
دکو څو خاورې به پورته کړم هوا ته
زماساز کښې ځا نګې پاڼې وني ناڅی
دا نغمه به غږومه بسپنوا ته
بې پروا یم حقیقت نه نه تېرېږم
د مه نیوما جرا وا ړه سه بېد یا ته
مالیدلی ډېر عیشو نه بې چړ چې دی
د خا نا تو ا فسا نې وایم ګد ا ته
د خو ا را نو پیغا مو نه را سره دی
ر سوم یې د بډای عشرت سراته
یم ا ستاځی د یتیم کو نډې له خوا نه
د ژړا احوا ل به و وا یم خند ا ته

د مخو نو حجا بونه نقا بونه
زه به یو سمه د ا ټول بلې دنیا ته
دخوبانو په کا کل به کوم لوبې
زه به لوڅ کړ مه مخونه تما شاته
دا چه ډېر لرم تلوا ر او زر تېر بزم
د (فنا) دشعر پیغام و ر مه بقا ته

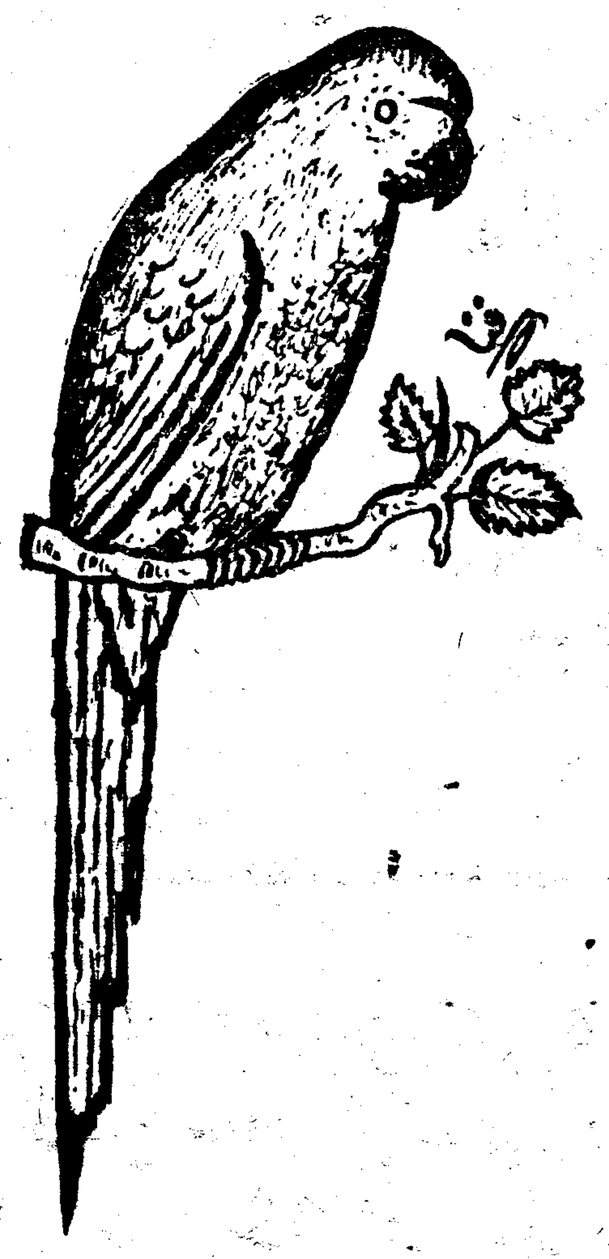

دتوتی سندرې

بند یم قفس کښې انسانا نو سره
له آزادۍ نه زړه ناکام دی زما
داستعمار زندان به کله‌شی ورا ن
د خپلواکۍ نعمت مرام د ی زما
بن اوچمن می تل مدام یاد یږی
زرغو نی سروې ته‌سلام‌دی‌زما
چه په قیمت د آ زا دۍ نه یی پوه
تاته دا خوږغزل‌حرام دی‌زما

د تربیې منطق ناطق کړمه ره
خوږ ، نغمو سره کلام دی‌زما
چه بی‌تعلیم‌اوجاهل پاتې نشیء
داشور فریاد سحر ما بنام دی‌زما
زه په تعلیم کوم خوږی‌خبرې
بی سو ا د ا نو ته پیغام دی ز ما
چه نصیحت کوم ناپوه ته (فنا)
سخنورۍ کښې لوړ مقام دی زما

ځانګه

دښکلانښایست‌دپاره‌ښه‌خدمت کړی ☆ ګلالی ګلان زما ګلزارد پاره
پاڼه ، ګل،لرګی میوه مې ګتوره ☆ شکوفه‌زمادبن‌سینګارد پاره
داغزی نښترمې لاس کښې‌دی خوشکر
قدرت نلرم پرچا ګذار د پا ره
که‌توتې‌توتې‌په تبرشمه خیردی ❁ چه‌جوړ یزمه‌جګدارغدارد پاره
چه‌وچیزمه‌پژمی کښې‌خدمتکړم ❁ دغریب د نغری انګار دپاره

دفطرت دتعاون اومرستې لاس یم
دمېو ؤ نعمت‌لرم دخو ار د پاره
اې (فنا) ته هم‌په رازدځانګې پوه‌شه
پورته نکړې لاس‌دچاآزا ر د پا ره

دحباب‌خندا

پیدا شوی د څپو له انقلاب یم
په‌نړۍ کښې دژوندون په‌هیڅ حساب یم
حوصله‌مې ډېره تنګه ده ژوندون کښې
زه‌طاقت دخپل سانلرم سیماب یم
ما توی زما ښیښه د څاڅکو تیزه
دنیستی‌په‌پیمانه کښې زوړ شراب یم
بې له مرګه مې خلا صون‌او چاره نشته
د ژوندون بېړۍ ګیر شوی په‌ګرداب‌یم
اې زاهده زه هم تل مدام‌ثنا کړم
د عدم د خانقا منبر محراب یم
دایوه خند ا زما د ژوند تعبیر دی
د دنیا وفا پایښت ته‌خوږ خواب‌یم
بې آبی می په ژوندون کښې‌نه خوښېږی
نو دمر ګ تلا ش می‌ډېر دی چه‌بېتاب یم
زړه مې چوی چه دمظلوم ژوندون را یادشی
دظالم دکور پشا ن خراب خراب یم
ما نه واخلیء د بقاعبرت‌درسونه
دژوندون دفلسفې‌ښه لوی‌کتاب یم
ای (فنا) زماخبرې معمادی
که دی‌نه یم پېژ ندلی‌زه‌حباب یم

شنه پانه

معرفی د لوی ځښتن قدرت د پاره
یمه ژبه د ثنا صفت د پاره
غوړومه شین څادرخپل په اخلاص زه
د ښا یسته و نو ښکلا زینت د پا ره
چه و چېزمه د اور د و زخ ته لحمه
اوس چه شنه یمه بوستان جنت دپاره
دڅادرلاندې مې سوړسیوری مدام وی
مسافر ته خو شېبو راحت د پاره
پسرلی کښې مې معلومه وظیفه ده
زه ر اغلی یم دکار خد مت د پاره
په لمن کښې ښې خوږې مېوې لرمه
انسانا نو ته لذ ت نعمت د پاره
سمسور تیامی نتیجه د اتفاق ده
لوی کتاب یم دولس وحدت دپاره
پرده پوش یم د ګلانو په چمن کښې
دحیا ، شرف، ناموس عفت د پاره
رانه جوړه زېړه پاڼه شی خزان کښې
د دنیا دژو ند (فنا) عبرت دپاره

☆ ☆ ☆

د سیند د څپو نغمې

زه وړو قطرو ځینی پیدا یمه ✻ هم د اتحاد الفت معنا یمه
څاڅکو ته می مه ګورئ په کم نظر ✻ وړه وکړئ مانه اوس دریا یمه
کله طوفانی انقلابی شمه ✻ وخت د سیلاؤ نو کښې بلا یمه
خپل هدف ته درومم عزم تینګ لرم ✻ شپه او ورځ په چیغو واویلا یمه
لنډ مزل مې نه دی ځم بحرونو ته ✻ زه د عظمت لو یه د نیا یمه
سازلرم سرود لرم نغمې لرم ✻ زبه د فطرت یمه ګویا یمه
داچه ولی ما نه ګټه نه اخلئ ✻ زړه می ډک له غمه په ژړا یمه
مځکه دښت بید یا زرغونولای شم ✻ ښه نعمت دلوی څښتن وړیا یمه
سورزرغون شی بن او ګلستان په ما ✻ د ر ددبیا بان ته ښه د و ا یمه
زه مستې جذبی دسمسور تیالرم ✻ رنځ د شاړو مځکو ته شفا یمه
ژوند ښې ذیرو حوته قطرې زما ✻ هم د وچ ډاګو نو مسیحا یمه
زړه کښې می دمینی درګوهرلرم ✻ وچوتورو خاوروته کیمیا یمه
درس د ټیټ وپاس دی مدوجزر مې ✻ سازد زیرو بم کښې په نغا یمه
کارمپړ مختګ دی بیر ته نګر ځم ✻ لو یه مد ر سه دارتقا یمه
وایمه سند رې د (فنا) د شعر ✻ ژ وند د سا کښا نوته بقا یمه

زیړی ګلونه

معجزې ته خپل حیران یم ✻ پسرلی کښې زه خزان یم
زه د شمعې د سرتاج یم ✻ پتنګا نو ته معراج یم
کاپر ګل یم درپه در زه ✻ پرستش کړمه د لمر زه
د ر نخور د درد شا هد یم ✻ د مین د ر نګ قاصد یم
ښه روښا نه مې رڼا ده ✻ که دچاستر ګه بینا ده
د شړ شم د ګلوباغ یم ✻ د غریب د کورڅراغ یم
زه په تور و شپو چمن کښې ✻ یمه بله ډ یوه بن کښې
د (فنا) د شعر لمبه یم ✻ زه د سر و زرو ټو ټه یم

خوږ انار

زه خپله پیاله کښې خوږ شربت لرم
ډک او زخمي زړه له محبت لرم
څوك ندی خبر دزړه په حال زما
سور په وینو ښه رنګین سیرت لرم
نوم چه مې ایستلی په مېوو کښې دی
زه د سرو د انو ښه جمعیت لرم
زه دانې دانې ګلګو نو او ښکو کړم
ځکه نو داغی داغی فطرت لرم
ډك چه مې زړګی دی له غمونو نه
زه دډکو زړو نو مصیبت لرم
پوښ کښې مې ځان ښه په آب ساتلی دی
زه له زما نې ځینې عبرت لرم
ځان مې پټ ساتلی په پردو کښې دی
نه یمه بې شرمه ځان له پټ لرم
ظلم په مظلوم زخمي ځکر کړمه
زه بې رحمو زړونه شکایت لرم
پوه شه اې (فنا) زما د زړه په راز
راز مې خپل ساتلی خوږ طینت لرم

مني ته

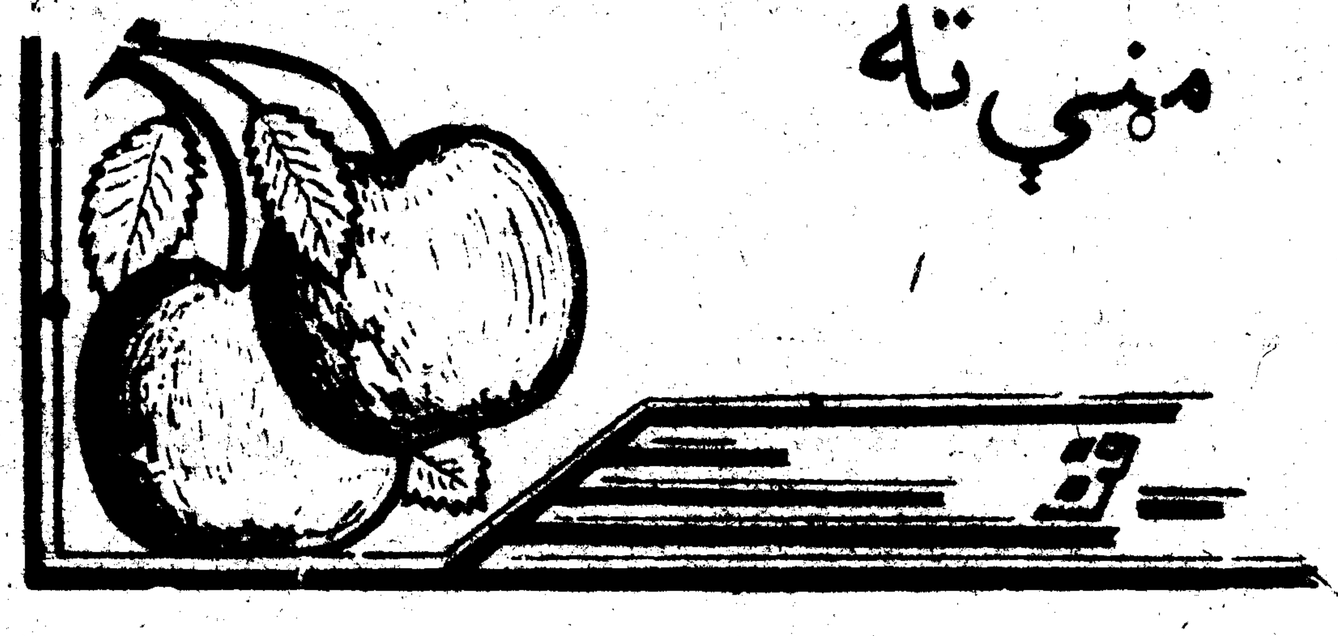

زن مې بیا دخولې او به خوږې خوږې شی
چه په زړه د استا شیرین خوندا ې منې شی
جوړ وی جشنو نه بې کښې شګوفه ستا
هم منظوره خاص وعام ته ده میوه ستا
خوږ رنګین او درد لمند زړه لرې شفایې
چه د زړو نو تقویه ته ښه دو ایې
د ورنګې ستا لری ډ ېرې معنی ګانې
د شا عر په یاد وې ماجرا ګانـی
د شاعر د زړه پشان ګلګون پر خون یې
درنځور شاعر پشان زیړ وزبون یې
په ظاهر که یې دور نګه زړه دې سپین دی
ښه دی پیژ نـم باطن دې ډېر شیرین دی
ستا په رنګ کښې د خو ښی او غم تفسیر شته
ستا په غیږ کښې د عاشق معشوق تصویر شته
کم خو نی له لاسه زیړ دی نیم بدن ستا
د مظلوم په و ینو سور ښکاری کفن ستا
زیړه خوا دې د یتیم مخ بیو زلی
ګلالی مخ دې رخسا ر د ناز ولی
بدایانو نه زیات ښکاری را ته ننګ ستا
چه غافل نه دی خوارانو نه زیړ رنګ ستا

کم دې نشی دا ښکلا او خو شبویی ستا
تل مدام دې وی مېو ؤ کښی سرخ رویی ستا
شرق و غرب یاورځ اوشپه تیاره رڼا ستا
د شاعر نظر کښی لمر، سپوږ می دنیا ستا
که خوا رانوته په لاس شی مُربا ستا
په زړه پورې خریدار به وی (فنا) ستا

سپین زر

د ښبی گله رښتیا چه ته سپین زریی
چه دتوروخاوروسپین ښکلی ثمریی
زړه دې چوی ځکه له ډېره بی صبری نه
زمونږ مړی کفن نه درلود خبریې
د خوارانو بڼا یا نو پرده پوښ یی
د پاکی مظهر یې ځکه تاج په سریې
پاك لمنه یی ظاهر باطن د ې سپین دی
چه د ستر پاك لمن او سپین ځادر یی
چه لباس شی درنه جوړ دراز هم ازشی
بیادسپینو اندامونو خوږ همسریی
دسپین زړی خواردتن سپینه خامتایی
دسپین سروسر کښی سپین ښکلی ځادریی
چه د ژمی سړوشپو کښی واورې اوری
د خوار انو بېوزلو تود بستر یی
خو افسوس چه زمونږ له لاسه ځې ارزا نه
چه وطن ته بېر ته راشی نوسره زریی
زمونږ د مړی او ناموس کفن ټیکر یی
د(فنا) دستر گو تور او دزړه سر یې

کیمیا بوټی

یو سپین زیری بوډا ډېرضعیف نا توان و
د طمع سره ژ و ندو ن ورته ډ ېر گران و
د اغزی د بنت و بیدیا سر ه یې کارو
تل مدا م به د سپین زیری دا روز گا ر و
ا صطلا ح سر ه بو ډ ا با به خار کش و
غیر تی و با همت ا و زحمت کش و
لور او پړی یې را واخیست لا ړ بیدیماته
یوه ورځ بو ټو اغز و پسی صحر ا ته
په بیدیا کښی ښه گرمی وه سره غر مه وه
کاڼی بو ټی خا وره مځکه ښه تو د ه وه
ځوځ اغزی بو ټی یی ور پېل بیدیا نه
یو لوی پېټی یی را جو ړ که شا و خوانه
له ډېر کار او گر ځید لو نه ستو ما ن شو
د ځو ا نۍ قو ت او عمر په ار ما ن شو
دپېټی سیوری ته کښینا سته ستوما نه
پیاز سکړ ك یی نو ش جان که ښه پر ېمانه
د ا غز و پېټی په شار هی شو ښا ر ته
ما ز یگر ستړ ی ستو مان ر ا غی با ز ا ر ته
په پیسو یی ا غزی خر څ کړه یو دو کان کښی
بر یالی شو د همت په امتحا ن کښی
دې بو ډ ا ته هر اغزی شو کیمیا بو ټی
د همت په بر کت د طلا بو ټی
د (فنا) نظر کښی کا ر زحمت طلا ده
هر اغزی و ا ښه او بو ټی کیمیا ده

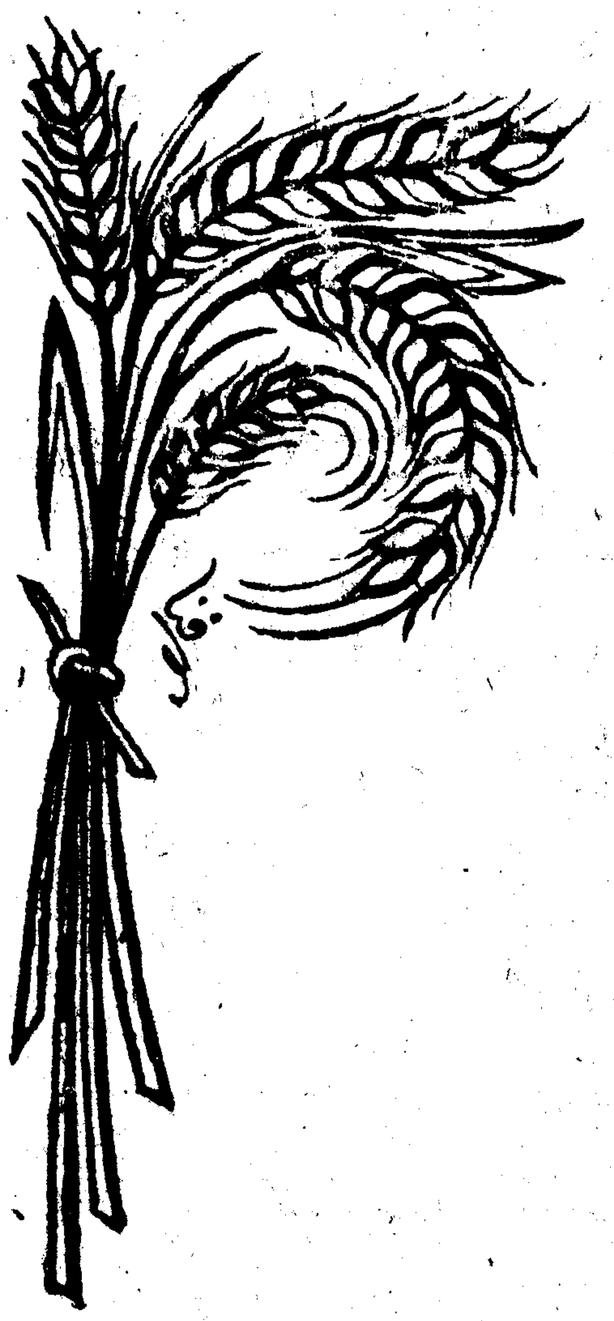

دغنمو وزی

د جنت د ښکلي ونې خوږ ثمر وم
د دنیا له شرو شوره بی خبر وم
د شیطان په شر اخته بشر آدم شو
چه دادومره سر گردان پـه ماعالم شو
د دانو د معما مې دا تعبیر دی
چه انسان د نفس په لومه کښې اسیر دی
کرل شوی زه په لاس د یوبز گریم
زه د گرانې خاوری پاك او گران ثمریم
په سختی خواری تو دوخه کښې د لمر بیا
رپبل شوی یم په لوردخوار لو گر بیا
د غـذا پـه نامـه هـر وخت مکر م یـم
دسترخوان دخوار بډای کښی محترم یم
بیاد فخر تاج په سر کښې د امیر شوم
په بې طمعه او پاك لاس د یوفقیر شوم
سلطنت کښې ښکلی تاج زه دباچایم
په غربت کښی زه روزی د خوار گدایم
زه هم خاورنه پیدا یم چه ممتاز شوم
د شاهانو د سر تاج او سرفراز شوم
چه منظور دټول جهان شومه خاکسار یم
دانسان خدمت کـو مه چه تـاجدار یم
بی نشان به (فنا) در کړی نشانو نه
که بشر دپاره و کړې خدمتو نه

✲ ★ ✲

د مچمچی ناره

د هر نېش د پاره ځان له خاصیت دی
نوش زماپه نېش کښې اینبی طبیعت دی
د موذی رسېږی زیان دخیر خواه ګټه
د لږ م چیچل ز ما شیرین فطرت دی
سودوزیان د ی د نیت پو ر ې تړلی
نیك اوبد دې د عمل دوزخ جنت دی
حدای که څه هم دی دتولو خونظر یې
په مسلم رحمت کافر باندې نفرت دی
دباران ځاځکی په هر ځای کښې یوشان وی
د لږ م په نېش کښې زهر ز ما شر بت دی
د هر طعم په طمع مه او سه چه خوږوی
تریخ اوتریومی خوش یې خونده هم لذتدی
نفس مې پاك دی له مردار وچه ګبین کړم
ماد ګل په عطر وکړی قناعت دی
په اخلاص مونږ وفادار دخوږ نظام یو
خپل باچا سره مو مینه محبت دی
که خپل حق او نیك مرغی غواړې تلاش کړه
دز حمت غیږ کښې آرام کړ ی راحت دی
ا تفا ق نه مو ګبین د ی پیدا شوی
که هوښیاریې تا ته لوی درس دعبرت دی
دژوندون معجون له غم خوښی ترکیب شو
ځکه تریخ دی مرګ که څه هم حقیقت دی
چه ترخې خوږې خبرې تل مدام کړی
پښتنو ته د ا (فنا) هم غنیمت دی

چینه

داخلاص او صفا جام کښې خوږ شر بت یم
زه په دښت بېد یا اوغر و کښې لوی نعمت یم
د برمې خو ښ دی د منګیو قطارونه
محوه کړی یم د پېغلو سنګا رونه
له رونو خوږو او بو خینی ډك جام یم
د خوبانو ښه همراز سحر ما ښام یم
شاوخوا کښې مې د ښو پېغلو ناخاوی
د خوږو خوږ و نغمو خوږه غوغا وی
پېغلی ګوری مخ زما په هنداره کښې
زه کومه تما شی دې ننداره کښې
چه په سرو شو نه ولا سو مقا بله شم
پیا نو ډکه د شرابو سره پیاله شم
زه د دوی د غېږ تصویر په غېږ کښې اخلم
د کږو زلفو ځنځیر په غېږ کښې اخلم
ښکلوم زه تل رنګین رنګین لاسونه
لندوم ښایسته مخونه لباسونه
عاشقانو ته ښه ځای د انتظار یم
مینانو تو محل د پاك دیدار یم
اوربدلی مې رازونه نیازونه
مالیدلی یارانې او ډېر نازونه
غاړه کېږی زما غاړه کښې یاران تل
مرور او پخلا کېږی مینان تل
ډکو ی چه په نخرو نخرومنګی خپل
زما خوله او به ا وبه شی خورم زړګی خپل
مانه لاړه شی پرمایې پروانشته
ای (فنا) په زما نه کښې وفا نشته

منګی

چه له چینی نه ډکوی په نخر و یا ر منګی
نو ځای لری که چیری وکړې افتخار منګی
ته چه له نازه د مین په مرګ پروانلرې
څنګه دې اینبی په تندی باندې دا خوار منګی
شوم د غمونو سره غیږ په غیږ له د پره غمه
نن چه می ولیده په غیږ کښې د ډلدار منګی
اې عزیزا نو که زه مړ شوم زما په قبر کښیږ دیء
یوه ټوټه د لحد نښه په یاد ګار منګی
خود به یې پیغلی په تخرګ یا په تندی ګرځوی
د تواضع په اور چه وسوزید خاکسار منګی
او ښکې یې تویې شوې د پیغلی د سینې له پاسه
لږ معلومیږی محبت کښې ګرفتار منګی
دې نه خبرؤ چه خوبان بی په تندی ګرځوی
نو ځان ستی که د سکر وتو په انګار منګی
دسپینو لیچو په غاړه کښې ډیر عیشونه کوې
د زړه منګی دې راته ماتکه پدې کار منګی
زه د یوې تراخې خبرې په ارمان پاتی یم
ته ښکلوې سرې خوږې شونډې وار په وارمنګی
پیغلی مدام څکی په سروشونډو ستاله خولې نه او به
نو د شرابو پیمانې دې تا نه جار منګی

زه دپستو نریو ملاؤ ډېر هوس لرمه
کاشکې زر خاوری‌شم چه‌جوړ-کړی را نه یار منگی
هر ما ز یگر دمستو پېغلو قا فله کښی (فنا)
بخت و طالع ته گوره ځنگه شو سرد ا ر منگی

طبی نباتات

بېشکه لوی‌ځښتن‌مو ډېر کریم‌دی ◆◆ دی حقیقی‌شافی‌اولوی‌حکیم دی
بن اوچمن کې‌جوړروغتونو گوره ◆◆ دښت وبېد یاکی درملتونو گوره
په ځینو بو ټو کښې‌تاثیر دشفا ◆◆ ځینو گلا نو کښې اکسیرد دوا
جام دگلونو کښې شهدو نه پراته ◆◆ داغزی نېشکې‌هم زهرونه پراته
په توروخاورو کښې کیمیا وگوره ◆◆ په هریو بوټی کښې د واوگوره
دطبیعت غېږدې روغتون دی فنا ◆◆ چه‌مرگ‌علاج‌ستادژوندوندی‌فنا

چرس

د گلو بو ی مې خما رونه لر ی ☆ عطرمې ز هر آزا ر و نه لری
مضر یم ژوند او دصحت د پاره ☆ دښمن دننگ اوشجاعت دپاره
زه‌دخپل‌دوست سره دښمن‌یم‌مدام ☆ هریو آشنامی زرخریددی غلام
زه عقل و ژنم د جنون د پاره ☆ بربادی غواړم د ژوندون‌دپاره
مانه پرهېزوکړی مضرنبات یم ☆ دژوند دښمن‌دبدبختی‌ممات‌یم
راشه‌که غواړې‌نندارتون‌وگوره ☆ د لېونتوب دژوندافسونوگوره
زه‌په‌لوگی کښې‌ډېر کیفونه لرم ☆ هره غوزه کښې عا لمو نه لرم
چرسی‌پرواز کړی‌اند ښنوکی‌زما ☆ سپوږمی ته‌خېږی په‌نشوکی‌زما
ډېر و فاداره عملیان لرم زه
(فنا) لیلا یم لېونیان لرم زه

یو وزی انگوریم

یو وزی انگور یم نمونه د جمعیت یمه
ډېر خوز اتفاق لری داني زما ملت یمه
ډکه پیمانه زما د مینې له خوز وخینې
ټولوته منظور د شیرینې په برکت یمه
بن مې میگده ده دشربت ډکی پیالې په لاس
ډېر ښه خوز شربت لرم ساقی د طبیعت یمه
ډکه ده ښینه ز ما خمار مستی او کیف ځینې
لویه مدرسه دکائناتو د عبرت یمه
ډوب به شي سیلاب کښې دخمار او د نشو زما
زه په مدو جزر د او بو کښې کیفیت یمه
تېرشه له خودۍ ځینې که غواړې معجزی زما
اوریمه اوبو کښې دمستۍ سوړ حرارت یمه
کیف می جوړوی وحشي حیوان اهلی انسان ځینې
یو خاشکی اوبه لرم خو هومره لوی قدرت یمه
پاك ندی انسان چه جوړوی له مانا پاك شراب
اصل زما پاك دی دپاك خدای ښه خوز نعمت یمه
جوړه میخانه اوخمخانه مې دزاهد کره
زه هم یو مخلوق دپاك ځښتن یم عبادت یمه
ښه په صدق خدمت کوی میوه مې انسانانو ته
زه شیرین ثمر دکار زحمت اوزراعت یمه

هـلـه په مزومزوخوندونو (فنا) کیږمه
کله چه دسرو شونډو پیاله کښې خوږشربت یمه

دام او دانه

دخیالونو پسرلی وښه هوا وه
شین چمن بڼو بوستان لویه فضاوه
په دې بڼ کښې ښې میلې چرچې یاران و و
ښې میوې خوږې اوبه هر رنګ ګلان و و
یومارغه و په دې بڼ کښې ښه خوشحاله
دمانۍ پشان یې ونو کښې وه جاله
بوټۍ غوښې به ددې مارغه خوراکو
خوږې سرې وینې اوبه دده دڅښاک و
دامارغه به ګل خوږې نورې دانې هم
بد لولې بې د خپل بڼو جامې هم
یوزیرک صیاد راپېښ شو په دې بڼ کښې
د مرغانو دام یې کېښود په چمن کښې
له قضا نه د ا مارغه په دام کښې ګیرشو
د صیاد سره قفس کښې بیا اسیر شو
د ا مارغه نه و خاین او رشوت خوارو
دده بڼ مانۍ ژوندون حرام مردارو
دا دانه د خیانت رشوت دانه وه
دخاین دښکار د پاره بهانه وه
دا صیاد نه و قانون او عدالت و
دا قفس نه و زندان او اسارت و
نه دانه وه اې (فنا) نه دام حلقې وې
د خاین په د وارو پښو کښې زولنې وې

بندی کوتره

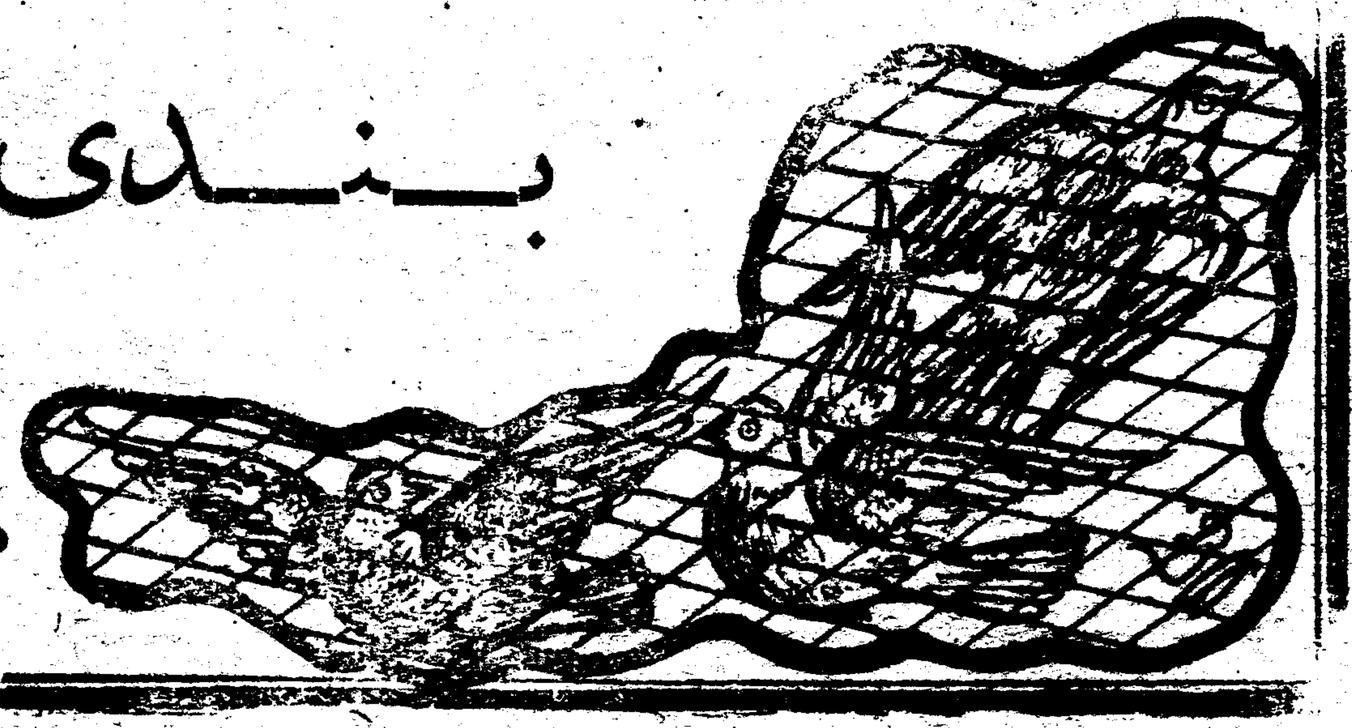

چه ستا د پښو د زنګ آواز واو رمه
د زولنومې شر نګهار یاد یږی
ته هم بندی یې دانسان په لاس کښی
ځکه خو نخواره استعمار یاد یږی
خدایږ و کو تره ستا د حال په لید و
په جیلخانو کښی مې احرار یاد یږی
چه واورم ستا خوږ روح پروره غمبر
د محبوبې شیرین ګفتار یاد یږی
چه ستا رنګینې ښکلې بڼی ګورم
نومې د ښکلی یار سنګار یاد یږی
چه نوم دې واخلم اې نېک مرغه مارغه
د آزادۍ روغې رویبار یاد یږی
ته مې استاځی شه پیغام مې یوسه
چه د (فنا) خوا خوږی یار یاد یږی

داوریا زمزمه

سپینه واوره (فنا) سپین او یاسره زروی
خوږلی طوفان سیلاب ،خطر ، ضرروی
دباران ځاځکی دخدای رحمت باله شی
څه چه اوری خدای به کړی مقرروی

داهم یو خیال

په مستو میو مستـــه مستی‌ســره پیداشی ✯
یوشین‌چمن ته راشی او شنه شی په خنداشی ✯
وفا پـه و عده وکړې ز ما د زړه طبیبه ✯
رنځور د انتـــظـــارتـه د درد اورنـــځ دواشی ✯
کزې دګلـــو ځانـــګی داستاپه احترام شی ✯
ګلرخې ته مشغوله دګل په تماشاشی ✯
دګل‌د بوټو شاته‌ما ځـــان وی غلی‌کړی ✯
نـــا ځـــاپـــه زه پیداشم لږ شانتی وارخطـــاشی ✯
باطن‌کښی ښه خوشحاله ظاهر کښی لږ ملاله ✯
په‌نازاوپه غرورډېرزمالوری ته راشی ✯
ته‌وګورې سپوږمی‌ته زه وګورم ستا مخ‌ته ✯
زه هم په تماشاشم ته هم‌په تماشاشی ✯
زه‌هیله دربښکاره کړم‌ته ډېروکړې نازونه ✯
یو څو شېبې جنګی شی یو څو شېبې پخلا شی ✯
حیران‌شم چه‌داڅنګه یوځل‌شی مهربانه ✯
ستم ځینې جلاشی وفاسره آشناشی ✯
د مینی په دنیاکښی سلطان اوملکه شو ✯
خمار له بـې خوبـی نـــه رنـــګینه لـــه حیا شی ✯
سرکښېږدې زماغېږ کښی تسلیم دپاکی‌مینی ✯
له سره ترقدمه یوه ټوټه و فاشی ✯
ګل‌توی‌شی‌ستاپه‌غېږ کښی‌ته‌اوسی‌زماپه‌غېږ کښی ✯
زه‌ستادعشق(فنا) شم‌اوته‌راته لیلا شی ✯

میوه

دبادام په څېر سوری سوری ړوندښه دی
هغو سترګو کښې چه شرم وحیا نشته
د کور په کور کښې جوړ شیرین محفل دی
خو یاران د زمانې کښې وفا نشته
د ګیلاس ګیلاس کښې ښه خوازه شربت شته
خودزړو پیاله کښې صدق وصفا نشته
د فلک له لاسه شین دناک غمناک زړه
چه د نرخ بازار کښې ولی بقا نشته
د سرو شونډو په عناب صفر اما تېږی
دمین تندې ته بله دوا نشته
بهی نلری زېړ رنګ ستا اې رنځوره
ناک منه د مخ اوزنې (فنا) نشته

دپښتونخوا دغرونو آواز

زېړو سرو ګلانونه لمن کښې ګلستان لرو
دېرښه رنګین بڼ یونه مالیاراونه دهقان لرو
ښې ښې منظر ې شنه چمنونه اوباغونه دېر
شاو خوا درو کښې دریابونه مست روان لرو
غټې جګې ونې ځنګلونه بوټې هر رقم
ګل لرو اغزی لرو غاټول او ارغوان لرو

دوبی کښې هم واورې وی زمونږ په جګوڅو کوکښې
ځکه پسرلی کښې مونږ هم ژمی هم خزان لرو
روح تازه کوی مدام هوا دسر درو زمونږ
پې غوندې ښې پاکې اوخوږې اوبه روښان لرو
هر کله وی خلاص زمونږ دمینې غېږ کېږ دیوته
هم د مستو پېغلو ښو ځلمیانو ډېر خوبان لرو
لوی لوی ګړ نګونه مودعزم او ثبات ننې
تل چه کوی لوبې د شاهین سره زرکان لرو
ډکه له هیبت و پرې نه هره مغاره زمونږ
پام کوه غلیمه چه زمروغوندې غرخان لرو
ینو د زمانې دتغییر او تحول شاهد
زړو کښې حکایات اوروایات ګوره بې شان لرو
ډېرې حادثې ماجرا ګانې مولیدلی دی
ډک د زمانې د تاریخو نو لوی داستان لرو
تیزې موتر اوسه دی رنګینی د غلیم په خون
خاورو لاندې ډېر دوطن لارکښې شهیدان لرو
ډک له سر لوړه او افتخار ځینې تاریخ زمونږ
هرې تیزې شاته مرچلونه نمایان لرو
ننګ او غیرت روزی شامدام آب و هوا زمونږ
تاج یو مونږ د مخکې ننګیالی ځلمی ځوانان لرو
درس د عظمت شان وشوکت دی جګواله زمونږ
نه یا ستو مغروره پر سر لاره د کاروان لرو
ګله به تر سره شی آرزو هوس ارمان زمونږ
زړو کښې ډک کانونه دیاقوت او د مرجان لرو
داچه اوس د شعر په خوږه ژبه ستا یل شوی یو
مونږ لکه (فنا) دردمند شاعر او ترجمان لرو

خـــاوره

توریمه په رنګ خو سره لعلونه سره ګلان لرم
غېږ کښې د شیرینې او لیلا پشان خو بان لرم
یوسر کښې مې بن بوستان اوشنه شنه چمنونه دی
بل سر کښې مې وچ دښت وبېدیا اوشاړ ډاګونه دی
ځان که دې لږ خوار کړ زه به جوړ درته ګلزار شمه
زه که دې له یاده ووتم نو به خار زار شمه
لاس دې کړه تنها کې ځان خولې چه زه آباد شمه
وکړم پر مختګ نړۍ کښې ډېر په ښه نوم یاد شمه
سر له مانه جار کړه ومې ساته له دښمن ځیغې
لاره کښې دننګ ناموس وپر پږه مه کشتن ځینې
مانه پیدا شوی یې (فنا) زه ستاجو هریمه
ماته کم نظر مه کوه ګنج د سیم او زریمه

تیزه

دخوبانو زړه په ما باندې تشبیه شی
لېونی قیس ته باران زما لیلاده
چه په سرو وینو ګلګونه شمه هله
له ګوهر اولعل نه جګه زما بهاده
دوطن په خپواکۍ کښې لرم برخه
مجاهد د پاره جوړ سنګر زماده

د خوارانو حال ته ځیر شه اې بدایه
چه یې ستایه‌دروازه کښې شور غوغاده
که نه ستامانۍ به رنګه کرمه پوه شه
چه ولاړدې دمانۍ تاداوپه‌ماده
زه په تله کښې مقیاس دکم او زیات یم
حق باطل کښې عدالت زما معناده
زمرد لعل و یاقوت زمانومونه
زماغېز کښې لاجورد او هم طلا ده
(فنا) واخله مانه‌ډېر ښه کلک درسونه
چه توته مې د ثبات عزم دنیاده

کوچۍ

له‌حیااوشرم‌ونازه دکه پکه
لکه ناسته چه‌وی ناوې په ډولۍ کښې
دکمیس پاولۍ یې ستورې مخ سپوزمۍ وه
ځلېده اوبرېښېده توره کېږدۍ کښې
یابې‌وریځ دتورکاکل په‌مخ خوره شوه
یابه‌وه کېږدۍ رڼانه دې سپوزمۍ کښې
بې حیاوزمه به‌ورغله کېږدۍ ته
ځان بې واچاوه دناز غاړه غړۍ کښې
په زړګی کښې یې اوربل دپېغلتوب‌و
ناقراره دځوانۍ په بې صبرۍ کښې
د هوس هیله ارمان سره مشغوله
تاوېده را تاوېده به په مستۍ کښې
شوه ناڅاپه د (فنا)له خیا له پټه
دکېږدۍ پرده یې‌ولوېده سپلۍ کښې

آسمانی پیغله

☆ ته دشپی☆ناوې یی دې لویی☆فضا کښی ☆
را روانه یی په ناز☆ستورو نڅا کښی ☆
لکه نجل☆په ناز غرر و او ☆ په نخرو ځی ☆
ښه سنګینه په تکمین او په ورو ☆ ورو ځی
☆ هسی ☆ښکارې☆د شا ☆عر دخیال نظر کښی ☆
لکه پیغله چه سنګاره شی سره زرکښی ☆
خوارغریب☆شاه وګدادی☆خریدارستا
نه ولور دی ټاکل☆ شوی نه رو یبار ستا ☆
کله بدر ☆او محاق کله☆هلال شی
☆ یا د سپین☆مخ تورو وروځو ☆په مثال شی ☆
د محاق څا در نه نیم مخ☆رابښکاره کړې
☆ لکه ☆پیغله پلو☆ لاندې ننداره کړې ☆
د خمار او کیف☆نه ډکی تما☆ شی ستا ☆
خورې☆ بحر وبـر فضا کښی پلو☆شی ستا☆
کیفیت د پاکی☆مینی ستا رڼا کښی ☆
☆ د ښایسته حس ☆جلوې☆دې تماشا کښی ☆
د خوبانو☆په مثال کله کېدای شی ☆
د دلبر سره می سیال ☆ کله کېدای شی ☆
☆ نه دې☆ پوزه نه دې☆غوږ ☆نه دې شین خال شته ☆
نه دې یارغوندې ☆ښایسته☆ښکلی جمال شته ☆

☆نه دې سرې سترګې ☆خمار ې نه سور ☆شا ل شته ☆
نه ☆د ې نا ز او ☆د کز و کتو ☆کمال شته
خو ☆بیا هم د یار ☆تسل کړ م په ☆د یدار ستا
د زړ ه ☆چاک ګنډم ☆د وړانګو په ☆هر تار ستا
نه ظالمه ☆ستمګر ه ☆نه خو ☆نکاره
له خوبانو ☆ځینې ډېره ☆و فا ☆د اره
د فراق شپه ☆کښې د ې وړانګې ☆سر ې لمبې ☆دی
☆پلوشې د ې زخمی ☆ز ړ و نوته ☆بر چې د ی ☆
د و ☆صال د شپې ☆ځر اغ تر ☆صبحدم یی
دمینو ☆پا ك محرم ☆هم ر از ☆همدم یې
ا ې دښه ☆حسن او ☆ر مز و ر از ☆خاوند ې
اې د کیف ☆الهام تاثیر ☆اعجا ز ☆خاوند ې
معجز ه د ې ☆ر ا ښکا ر ه ☆ش ا لقمر ☆کښې
ننو تی یی ☆ګر پو ا ن د ☆ پیغمبر کښې ☆
☆ستا له نو ره ☆ډك د میو ☆پیما نه شی ☆
ستو ☆ر ی ستا د ☆مخ په شمعه ☆پر و ا نه شی
ډکوې ☆ د خیبر ☆لار سپینو ☆شید ونه
جو ړ ☆وې د کیمیا ☆بو ټی له ☆اغز و نه
تا لید ☆لی دمستا ☆نو پیما ☆نی د ی
تا لید لی ☆د ځو ا نا نو ☆جپل خا نی ☆ د ی
تا لیدلی ☆په سرو و ینو ☆شهیدا ن ☆دی
☆تا لید لی ☆مظلوما ن او ☆ظا لما ن د ی ☆
کله ☆پټه شی ☆د ور پځو په ☆خا د ر کښې
یا ☆غا ړی شی ☆د نا ر و غ سره ☆بستر کښې
ز یره ☆ښکا ر ې ☆د شړشم د ګلو ☆باغ یې
د غریب ☆د لار د خو ا ر ☆د کور و ☆ځراغ یې
ستا ځر ا غ ☆د مظلو ما نو ☆ سره مل ☆د ی
☆ستا ر نا ☆کښې نه رهزن ☆شته او نه غل دی ☆

اې سپوږمیه ته دسپینو زرو جا م یې
دغریب بله ډیوه تیاره ما ښا م یې
په یوه سترګه ټو ل ګورې یې حق بینه
ځکه یې د ټولو زړو نو کښې شیر ینه
دمجهو لو موهو ماتو لوی جهان یې
د بشر له شره اوس لږ په امان یې
شرق و غرب سره آ رزو ستا د و صال شته
ستا په سر نړۍ کښې شور او قیل و قال شته
اې سپوږمیه څوار لسمه شپه دې ستاوی
باوفا څوارلس کلنه دلربا وی
د نسیم د چلېد لو خوږ آواز و ی
په سا حل کښې داوبوخوندو رسازوی
نه جفا ژړا بیلتو ن نه انتظاروی
نه سوداغم اند ښنه وی نه ا غیار وی
پسرلی وی نیمه شپه وی او (فنا) وی
پاکه مینه کرشمې وی ناز خنداوی

اور بشې

زه بېشکه دغلو د ا نو امیر و م
چه خوراك د هر مسکین او هر فقیر وم
مدر سه د پند عبرت مې افسانه ده
معما د قنا عت زما د ا نه
دانسا ن د نفس د پاره لوی غلیم وم
حیوانی شهوت د پاره لوی حکیم وم

ډیر تو پیر دی پید اشوی په جهان کښې
حیوانی فطرت غالب شو په انسان کښې
زه پخوا و مه خو راك د انسانانو
خوروی مې اوس انسان په بو دگانو
دغوایانو دپښو لاندې یم غوبل کښې
اوس د خروتوبره کښې پروت یم هر غوجل کښې
زماشراب پیری کافر په سیم وزرنن
مسلمان را ته په کمه کړی نظر نن
زه دفقر خاکساری ته کیمیا یم
(فنا) رنځ د حرص و آز ته ښه دوایم

سپین زیری مالیار

یارانې مې دبلبل او گل لیدلی ✻ سې نغمې مې د مرغانو اورېدلی
صبا یی به کرځېدم دگلو خوا کښې
لور رمبی به مې هر کله وپه ملا کښې
له اوبونه مې اخیستی دصفا درس
له بلبل نه مې اخیستی دوفا درس
د سپوږمۍ دشپو لذت مې نه هیر یږي
د خوږو میوو نعمت مې نه هیر یږي
ما غاړی غاړی لید لی ډېرې ځا نکې
ما لیدلی د سپوږمۍ زرینې وړا نکې
دلمر څرك په ژبه دا قرار مې یاددی ✻ دشبنمو د نیستی فرار مې یاددی

زما لاسو نو پښو کښې ډېر اغزی دی تللی
ډېر اغزی ما په اغزیو دی ا پستلی
بارانو نو ډېر ژړلی دی صحرا کښې
ما لخوا خان اغزی ریبلی دی بیدیا کښې
چه یاد یزی مې د اوېچ او شار ډاگونه
د غاټول پشان مې زړه لری داغونه
د خوښی سر وغمونه شته هر ځای کښې
هم خندا ځانته ژړالری په پای کښې
د آبشار و فوارو فریاد ژړاده
د غوټی د خوښی ژوندیوه خنداده
ما لیدلی دی رنگین ښایسته گلونه
د خوبا نو په اور بل ټټر لاسونه
مستې پېغلی گرځېدې به په هر بن کښې
مینان به غېږ په غېږ و په چمن کښې
گلو لاندې به وېدې وې نجونې ځوانی
په سینو به یې ډېرې د گلو پاڼی
اندامونه مې ځنا رغوندې لرز یږی
د شبنم په څېر مې او ښکی راتویږی
ضعیف شوی نور دستر گو کم مې زوردی
په څراغ دزړه کښې بل دمینې اوردی
د سپین گل پشان مې زیره شوله سپینه
خوځوا نیږی زما پس ته پس ته مینه
پسرلی کښې (فنا) شین بن او بوستان دی
پرما وا وره اوری عمر مې خزان دی

دشکوفې جشن

شکوفې دطبیعت شهکار هنریی
ته د ځا نکو په افق کښې سپین‌سحریی
دماشوم په ځیر دښاخ زانگو کښې زانگی
گوشواره‌یی ته‌دښکلی پېغلې ځانگی
ستا په‌گل کښې‌دځوانی پېغلتوب نازنشته
په ښکلا کښې دې دعشق اومینی‌راز شته
تل‌په‌تاوی ښکلی ځانگی‌مرمرینی
لکه خیال سره غاړه وی لېچی سپینی
یی د لښتوپه سپنسی کښې مرغلرې
سپینی‌غاړې ستا امېل ته منتظرې
دگلپاڼو تویېدل دې یوطوفان دی
دگوهراو مرغلر وجوړ باران دی
لکه سپین زرلاس د ځانگی نه‌تویېږې
د چمن دپېغلوبوټو پښو ته لوېږې
په تا جوړه بڼ کښې جشن چراغان شی
ډیر خوبان دې په‌ښکلا مین‌حیران شی
غوړوکی ته دښکلا سترمظهر یې
چه دپېغلې ځانگې سپین‌ورپښمین ځادریی
رسېدلی دښکلا په لوړ معراج‌یی
چه دناوې دلاس گل او د سرتاج یی
ته په ځانگو کښې خیالی‌ید بیضایی
دبهار ناوې دسپینی‌خولی خندا یی
یادوې ژمی واورینی ځانگی‌ما ته
ځیروې مې د غریب دتن خا متا ته

بنه لطیفه اوپسته‌یی لکه سپین لا س
ستا لمن نه‌لېرې غواړم د گلچین لاس
پاك لمنه یی داغ نشته ستا لمن کښی
کاشکی خښ شمه(فنا) ستا په‌کفن کښی

دارغوان مشعل

هره ځانگه می د سرو گلو مشعل دی
لکه سرې منگلی اورپه ما کښی بل دی
زه دطور دغره داوریو ا نعکاس یم
په نکریزو بنه‌رنگین دقدرت‌لاس یم
خو دسرو نو کانو تیغ خنجر می نشته
دهنر لاس یم اغزی ضرر می نشته
پاڼه گل می زمرد یاقوت مرجان دی
دشاعرخیال‌ته مَی ځانگه د جنان دی
تل دغرو دامان په ماباندې‌رنگین وی
خونه زما لمن نا پاکه او ننگین وی
زما لمن‌ته دگلچین نا پاك لاسونه
نرسېږی یم دغرو باننگه نجو نه
تشبیه‌نکرې زماځانگه په‌خونین لاس
یا دظلم په سرو وینو کوم ر نگین لاس
که می وپوښتی (فنا)څوك په قیامت کښی
لاس به پورته کړم ناحق خون شهادت کښی

دور پښمو چنجی

دتوت پاڼه‌می خوراك‌دی‌چه‌نبات‌دی ✻ دور پښمو په کفن کښی‌می‌ممات‌دی
دور پښمو په‌چنجی‌مشهورحیوان یم ✻ انسانی‌خدمت‌نه‌جارز ماحیات‌دی

د شبنم مرغلرې

اې شبنمه دلاله جام کښې سیماب یې
دغوټې پیاله کښې عطر د ګلاب یې
ستا هنداره کښې صفا نور او ځلا شته
پر خې ستا په توري شپې کښې هم رڼا شته
ته د ګل په مخ خولې د شرم اوناز یې
هم د آب هم د آ بر وسپیڅلې راز یې
د شنبلې په تېره څوکه هسې ښکارې
لکه اوښکې وې ښو باندې ولاړې
داغزې په نېش کښې جوړ د زهر افسون یې
په ساغر د ګل کښې خوږ شربت میګون یې
هسې ښکارې د شنبلیو شین چمن کښې
پا ولې داره شین بخمل د پېغلې تن کښې
ته صد ف یې د سپین غاښ خوله دغوټې کښې
یې دستور و ګوشواره غوږ د سپوږمۍ کښې
تورو شپو کښې د چمن شین فرش آسمان ستا
مرغلرې او الماس زلې باران ستا
په نڅا او پټ راځې د شپې چمن ته
بیا په غلا صبایې وخته ځې وطن ته
ته د شپې تورتم کښې جوړ آب حیات یې
خودورځې بیا وږمه راز دممات یې
د نسیم په وزرالوزې آسمان ته
ته په لمرمین یې ځې د عشق جهان ته
ته چه والوزې د ګل مخ شې بې آبه
غوټې واړه بې پردې شې اې سیمابه

له پستی نه ځې دعلوې پاك حرم ته
محوه کېږې له و جوده ځې عدم ته
د حیات اوبه اوهم دمرګ سراب یی
دفانی ژوندون تعبیر لکه حباب یی
ته روڼې اوښکې دستورو دژړا یې
درسته شپه ژاړې صبا ته بیا خندایې
ای شبنمه ته دتور وشپو تورتم کښی
ژاړې او ښکې تو یوې دچا په غم کښی
ګوندې ستابه کوم یتیم کو نډه یادېږی
چه دې او ښکې په دې شپه کښی راتو یېږی
یابه ناوې دواده شپه کښی ژړېږی
په الماس ګوته سره زرجبری ودېږی
یې دآب ، آ برو ، حیا او صفاتکی
ددرد مند شاعر د زړه د ژړا ټکی
ستا دانې زما د نظم آب و تاب دی
هر یو ځاځکی دې په در ګوهر حساب دی
په ګلپا نی کښی (فنا) تـه زوړ شراب یـې
دهنر اوشعر جهان کښی انقلاب یی

☆ ☆ ☆

مرګ او ژوند

طبیعت په پسرلی کښی ژوندی کېږی
بیا په دوبی کښی پخېږی ځلمی کېږی
شی رنځور دردمند زهیر اوزړ خزان کښی
زمی مری چه ډېر ناتوان سپین زیری کېږی

دبز گرچیغه

د وطن دبن نیا لگی نن ماشومان دی
روزل کبزې ددې خاورې آب هوا کښې
د توبې ژړاباران دخدای رحمت دی
خو د زهد فصل سوزی په ریا کښې
چه کرې هغه به ربې لوی متل دی
دحرام تخم حاصل، حرام زنا کښې
مزرعه به می سمسوره تل مدام وی
د نیکی تخم کرم دزړو بیدیا کښې
دنیت اخلاص اوصدق احسان بز گـریـم
دوفا زړی شنیدم دعشق دنیا کښې
دژوندون حاصل څه نه دی بی عمله
د بقا درمن به واخلم په (فنا) کښې

خپشاوه

خـپشاوه که دادب بن په قـلم شـی
نـوبه هـلـه شین زرغون د زړو حرم شی
اې لحلمیه د هیواد دبن مالیا رشه
بـاخبـره دانحزیـو لـه آزار شـه
خپشاوه کره له محیطه خنډ وخاوړ ټول
چه وطن شی بن بوستان گل و گلزار ټول

بنایی پرې شی د خو درو بو ټو سر ونه
چه یی کټی ځینی ډ پر وی ضررو نه
دنهضت بن و بوستان بنه پاك صفا کړه
خطر ناك اومضربوټی ټول امحا کړه

ته کړه پاکه د هیواد دپیشرفت لاره
د ظالم او د خاین له خس و خاره
په برچه که خپشاوه د ظلم بن شی
(فنا) هله به سمور باغ د وطن شی

تمباکو څه وایي

★ زما پاڼه د چلم د خولی تاج دی ★
★ پـه لمبو کښی سوزیدل زما معراج دی ★
★ پـه منلی د یارانو انجمن کښی ★
★ ګرم ډېر خریدا ران په هر وطن کښی ★
★ د لیو ګیو په حلقو کښی می بندیان شته ★
★ زولنو کښی می پابند ډ پر عملیان شته ★
★ که څه هم مضر د بسمن زه د روغتیا یم ★
★ د دوکتور طبیب جګیم د رنځ دوا یم ★
★ زه د بسمن یم دهغه چه زما مل شی ★
★ کوچنیان زما عمل کښی بد عمل شی ★
★ له سر وشونډ وخولګی اخلم چه سیګار یم ★
★ پاکی خولی مردار وم که زه نصوار یم ★
★ که څه هم زما لوګی نا پاك حرام دی ★
★ خوعاقل آزاد انسان زما غلام دی ★
★ بد لوم زر په ایرو دامی کمال دی ★
★ سوزوم پیسی دخلکو دامی چال دی ★
★ لوبی کړم په هوش او فکر د انسان زه ★
★ دبشر تمیز (فنا) کړمه حیران زه ★

غاټول

د صحرا دوچو شونډو ترجمان یم
غم شریك د لعل یاقوت او د مرجان یم
د دښتو نوتما شاکړم لحګر خونه
دوطن غم په سر و وینو کړم ګلګونه
زه له باغ اوله باغوانه بې نیازیم
د خونخوار و در نګینو پنجو رازیم
په ښایسته مخ بد نظر په زړه زخمي کړم
داغ په زړه دوچ داګونو بې آبیکړم
زه د سرو ستر ګو داوښکو پیاله یم
په سرو وینو لیکل شوې مقاله یم
تورو خاورو ته به ور کړمه سره وینه
په هوس د سر سبزۍ په ډېره مینه
دلیلی د ښکلی مخ سره هم راز یم
د مجنون داغی لړمون سره د مسازیم
خال په ښکلی مخ داغی کړم په لحګر زه
د مین د زړه له حاله یم خبر زه
د شهید د قبر سر ته بل خراغ یم
د مزار په شاوخوا یې رنګین باغ یم
د زړه داغ مې در نګین زخم تعبیر دی
زما سور رنګ د شهید د روح تفسیر دی

نا روا خولګی له سرو شونډو ګلګون کړم
تو یول دبېګناه خون لحګرخون کړم
د(فنا) دزړه د زخم لوی شاهد یم
درد مندانو ته دده درنځ قاصد یم

بېګناه ته پاك محل جنت نشان یم
ګنهګار و ته دوزخ په دې جهان یم
که مظلوم او بېګناه په ما کښې بند شی
نود دوی د او سپلو آتش فشان یم
د قاتل زاني رهزن او غل د پاره
زه دقید او اسارت نوی جهان یم
یو تور تم یم د الزام په قلمرو کښې
دخاین ژوندی جسد ته ګورستان یم
لرم شرنګ دزولنو لحنخیر هر ګوټ کښې .
دخونخوار ظالم دپاره ښه مکان یم
سلطنت یم د یوسف غوندې صادق ته
دخلیل پشان خلیل ته ګلستان یم
په تفسیر دمعمامې(فنا) پوه شه
پېژند نه ګډمې غواړې زه زندان یم

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرکې ته

تا ته چه گو ر مه بهار یاد یزی
د پښتونخوا مځکه کوهساریا د یزی
کله چه گورم د زرکانو ډلې
د مهر یانوسره ښکاریا د یزی
چه ستا د ناز اونخرو تگ ته گورم
هله د یار د ناز ر فتاریا د یزی
کله چه ستا ښکلی څېره و ینمه
نو د محبو بې تش دیداریا د یزی
چه ستا نغمې مې غو ز ته ور سیږ ی
خوږی خبر ې د ر و یبا ر یا د یزی
چه په قفس کښې ستاسندری و ا ورم
د گنهگار و ا ستغفا ر یا د یزی
ته چه خوږې مستې بد لې وایې
نو مې (فنا) شیرین گفتار یا د یزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

گلچین شاعر

د جمال شا ✻ عریم ✻ ځم د خیال چمن ته
✻ ✻ ننوزم بیا د حسن او غیږ گلشن ته
ټو ✻ لومه د ✻ ښکلا ښایسته گلان زه
✻ ✻ ✻ جو رو م ځانته د گل نوی جهان زه
✻ دپستې ✻ سینې باغچه کښی گل گلزاردی
✻ د نجلۍ په غیږ کښی موج گل د انار دی
په ✻ ر نگینو لباسو نو آ ر ا سته د ه
✻ د وصال شپه کښی د گلو گلد سته ده
نرۍ ملا ✻ یی گلدسته د سپینو گلو
✻ د ✻ سر و گلو گلد سته یې په منگلو
دا پرسر با ندې ✻ هم ایښی دگل تاج ✻ دی
د✻ د ې وصل د ارمان آ رزو معراج د ی
زې دستر گو په نرگس ✻ کښی شراب خمگه
گلا لی ✻ مخ نی عرق د گلا ب خکمه
دسروشونډوله گلزا ر یې ✻ غو ټی اخلم ✻
دې غوټی نه ✻ ښه شیر ینه خو لگی ✻ اخلم
چه د ناز د نا زبو په بو ی ✻ مستیږم ✻
بیادعطر و بوی جهان ✻ کښی محوه ✻ کیږ م
زه (فنا) شاعر یم عشق زما گلشن ✻ دی ✻
ز ه بلبل یم د گل ✻ پاڼه مې کفن دی

خزان

جسم اوروح ماده معنی یو ځای حیو ا ن شو
عقل او نطق ور سر ه یو ځا ی شو انسان شو
دځوا نۍ ا و پېغلتو ب ژ و ند و ن بها ر و
چه دمرگ چپاو پر ې راغی بیا خز ا ن شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

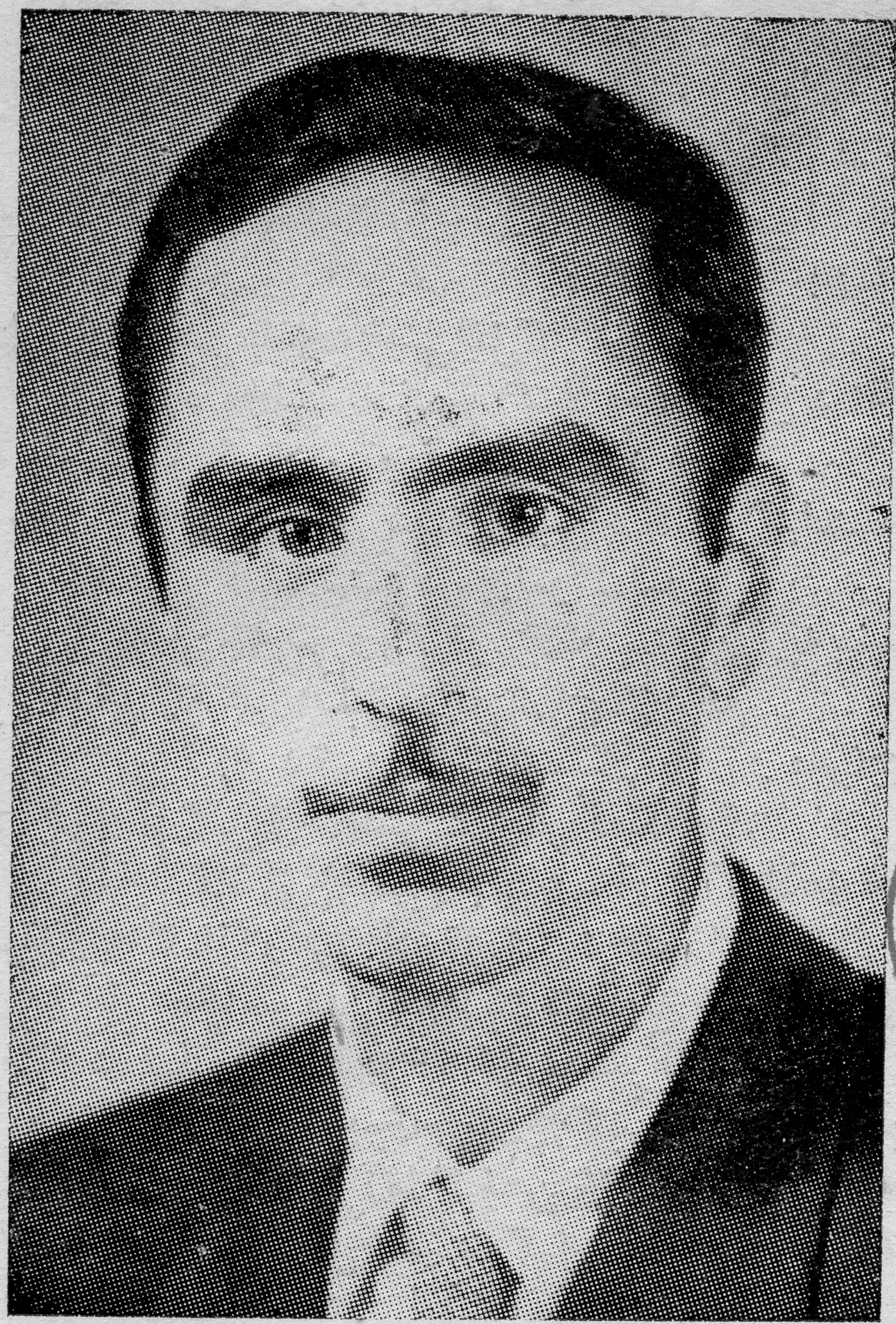

PROPERTY OF ACKU 6185

محمد جان (فنا)

پای

څونړی کښې دژوندون اومرګ نظام شته ☆ دبقا هیله (فنا) سره مدام شته
چه آغاز انجام دې نشته هغه ته یې ☆ بل ضرور دهر آغاز پسې انجام شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ودانی

د ښاغلی قندهاری د دولتي مطبعې د رئیس له هغې ښې او په زړه پورې همکاری له کبله چه ددې کتاب د چاپولو په متعلق یې له ما سره کړیده خپله شکریه او دزړه له کومې امتنان د نمانځنې سره هغوی ته څرګندوم.

د ښاغلی چراغعلی دحروفچینی مدیر، ښاغلی ګلاب الدین مامور او د محمدرفیق او سخیداد کارکونکو هغه زیار چه دوی ددې کتاب په ښکلی کولو کښې ایستلی دی دیادونې اوقدر وړ بولم او د دولتی مطبعې دټولو کارکونکو بریالیتوب غواړم «فنا»

د (فنا) نور کتابونه

۱:ـ ګلبرګها دفارسی نثرونومجموعه
۲:ـ د اورلمبی (نظم)
۳:ـ چارګل (نظم)
۴:ـ پتنګ (نظم)
۵:ـ دشاعرخیال (نثر)
۶:ـ فریادی شاعر چاپ شویدی

سمون لیک

مخ	کرښه	ناسم	سم	مخ	کرښه	ناسم	سم
الف	۱۰	تی	ته	ه	۶	زړو	زوړ
د	۴	غوړلیدلی	غوړیدلی	ی	۲۵	رزښت	ارزښت
د	۸	پشرلی	پسرلی	۱۶	۱۳	نندراه	ننداره

(c) ketabton.com: The Digital Library

DE
SHAER PESARLAY

BY

M. JAN (FANA)

APRIL 1961

KABUL

دولتی مطبعه

کابل

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library